

Bosna i Hercegovina

Босна и Херцеговина

Sud Bosne i Hercegovine

Суд Босна и Херцеговина

Predmet broj : S1 1 K 019571 23 Krž 3

Datum donošenja: 21.12.2023. godine

Datum pismenog otpravka: 05.02.2024. godine

Pred Apelacionim vijećem u sastavu:

sudija Amela Huskić, predsjednik vijeća

sudija Redžib Begić, član vijeća

sudija Zvezdana Antonović, član vijeća

PREDMET TUŽILAŠTVO BOSNE I HERCEGOVINE

protiv optuženih

Milana Đokića i dr.

DRUGOSTEPENA PRESUDA

Tužilac Tužilaštva Bosne i Hercegovine Edin Muratbegović

Branilac optuženog branilac optuženog Milana Đokića, advokat Miodrag Stojanović

Branilac optuženog Branislava Trišića, advokat Veselin Londrović

Branilac optuženog Zorana Tanasića, advokat Slobodan Cvijetić

Branilac optuženog Žarka Milanovića, advokat Radivoje Lazarević

Braniteljica optuženog Mladena Krajišnika, advokat Nina Kisić

Branilac optuženog Save Mršića, advokat Đorđe S. Vasić

Branilac optuženog Milivoja Čobića, advokat Milenko Zelenović

Branilac optuženog Milana Markovića, advokat Savo Marković

Sud Bosne i Hercegovine, Sarajevo, ul. Kraljice Jelene br. 88

Telefon: 033 707 100, 707 596; Fax: 033 707 225

Sadržaj

I. TOK POSTUPKA	3
II. ŽALBE I ODGOVORI NA ŽALBE	4
III. OPĆA PITANJA	6
IV. ŽALBA TUŽILAŠTVA BOSNE I HERCEGOVINE, TE ŽALBE BRANILACA OPTUŽENIH MILANA ĐOKIĆA, BRANISLAVA TRIŠIĆA, ZORANA TANASIĆA, ŽARKA MILANOVIĆ I MLADENA KRAJIŠNIKA U ODNOSU NA OSUĐUJUĆI DIO IZREKE PRESUDE (TAČKE I., II., III., IV. I V IZREKE).....	7
A. ŽALBENI OSNOV BITNE POVREDE ODREDAVA KRIVIČNOG POSTUPKA	7
B. ŽALBENI OSNOV POGREŠNO I NEPOTPUNO UTVRĐENO ČINJENIČNO STANJE IZ ČLANA 296. STAV 1. TAČKA C) U VEZI SA ČLANOM 299. STAV 1. ZKP BIH	18
C. POVREDA KRIVIČNOG ZAKONA IZ ČLANA 296. STAV 1. TAČKA B) Z VEZI SA ČLANOM 298. ZKP-A BIH.....	30
D. ŽALBENI OSNOV ZBOG ODLUKE O KRIVIČNOPRAVNOJ SANKCIJI I IZ ČLANA 296. STAV 1. TAČKA D) U VEZI SA ČLANOM 300. STAV 1. ZKP BIH.....	34
V. ŽALBA TUŽILAŠTVA BOSNE I HERCEGOVINE U ODNOSU NA OSLOBAĐAJUĆI DIO PRESUDE (I-VIII IZREKE PRESUDE).....	37
A. ŽALBENI OSNOV POGREŠNO I NEPOTPUNO UTVRĐENO ČINJENIČNO STANJE IZ ČLANA 296. STAV 1. TAČKA C) U VEZI SA ČLANOM 299. STAV 1. ZKP BIH	37

Broj: S1 1 K 019571 23 Krž 3
Sarajevo, 21.12.2023. godine

U IME BOSNE I HERCEGOVINE!

Sud Bosne i Hercegovine, u vijeću Apelacionog odjeljenja, sastavljenom od sudije Amele Huskić, kao predsjednika vijeća, te sudija Redžiba Begića i Zvezdane Antonović, kao članova vijeća, uz sudjelovanje pravnog savjetnika Nedima Muminovića, u svojstvu zapisničara, u krivičnom predmetu protiv optuženih Milana Đokića i dr., zbog krivičnog djela zločini protiv čovječnosti iz člana 172. stav 1. tačka h) u vezi sa tačkom a) i f) Krivičnog zakona Bosne i Hercegovine, u vezi sa članom 31. i 180. istog zakona, odlučujući o žalbama Tužilaštva Bosne i Hercegovine, branioca optuženog Milana Đokića, advokata Miodraga Stojanovića, branioca optuženog Branislava Trišića, advokata Veselina Londrovića, branioca optuženog Zorana Tanasića, advokata Slobodana Cvijetića, branioca optuženog Žarka Milanovića, advokata Radivoja Lazarevića i branioca optuženog Mladena Krajišnika, advokata Nine Kisić, izjavljenim protiv presude Suda Bosne i Hercegovine broj S1 1 K 019571 16 Kri od 08.06.2023. godine, nakon održane javne sjednice vijeća dana 21.12.2023. godine, u prisustvu tužioca Tužilaštva Bosne i Hercegovine Edina Muratbegovića, optuženog Milana Đokića i njegovog branioca, advokata Miodraga Stojanovića, optuženog Branislava Trišića i njegovoj branioca, advokata Veselina Londrovića, optuženog Zorana Tanasića i njegovog branioca, advokata Slobodana Cvijetića, optuženog Žarka Milanovića i njegovog branioca Radivoja Lazarevića, optuženog Mladena Krajišnika i njegove braniteljice, advokata Nine Kisić, branioca optuženog Save Mršića, advokata Đorđa Vasića, branioca optuženog Milovoja Čobića, advokata Milenka Zelenovića, te branioca optuženog Milana Markovića, advokata Save Markovića, a u odsutnosti uredno obaviještenih optuženih Save Mršića, Milivoja Čobića i Milana Markovića, na osnovu člana 310. stav 1. i člana 313. Zakona o krivičnom postupku Bosne i Hercegovine, donio je slijedeću:

P R E S U D U

Odbijaju se, kao neosnovane, žalba Tužilaštva Bosne i Hercegovine, kao i žalbe branilaca optuženih Milana Đokića, Branislava Trišića, Zorana Tanasića, Žarka Milanovića i Mladena Krajišnika, te se prvostepena presuda Suda Bosne i Hercegovine broj: S1 1K 019571 16 Kri od 08.06.2023. godine **potvrđuje**.

O B R A Z L O Ž E N J E

I. TOK POSTUPKA

1. Prvostepenom presudom Suda Bosne i Hercegovine (Sud BiH/sud) broj S1 1 K 019571 16 Kri od 08.06.2023. godine optuženi Milan Đokić, Branislav Trišić, Zoran Tanasić i Mladen Krajišnik i Žarko Milanović oglašeni su krivim da su radnjama opisanim u osuđujućem dijelu izreke presude, počinili krivično djelo Ratni zločin protiv civilnog stanovništva iz člana 142. stav 1. preuzetog Krivičnog zakona Socijalističke Federativne Republike Jugoslavije (u daljem tekstu: KZ SFRJ), u vezi sa članom 24. istog Zakona, pa je na osnovu istih zakonskih propisa, a uz primjenu odredaba članova

38.,41.,42. stav 2. i 43. stav 1. tačka 1. KZ SFRJ sud optužene Milana Đokića i Branislava Trišića osudio na kazne zatvora u trajanju od po 3 (tri) godine, a optužene Zorana Tanasića, Žarka Milanovića i Mladena Krajišnika na kazne zatvora u trajanju od po 2 (dvije) godine.

2. Na osnovu odredbe člana 188. stav 4. Zakona o krivičnom postupku Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu : ZKP BiH) optuženi Milan Đokić, Branislav Trišić, Zoran Tanasić, Žarko Milanović i Mladen Krajišnik oslobođeni su od dužnosti naknade troškova krivičnog postupka, te isti padaju na teret budžetskih sredstava.
3. Istom presudom, a na osnovu člana 284. tačka c) ZKP BiH optuženi Milan Đokić, Zoran Tanasić, Savo Mršić, Žarko Milanović, Milivoje Čobić i Milan Marković oslobođeni su od optužbe da su radnjama opisanim u izreci oslobađajućeg dijela presude počinili krivično djelo zločini protiv čovječnosti iz člana 172. stav 1. tačka h) u vezi sa tačkom f) Krivičnog zakona Bosne i Hercegovine (KZ BiH), a sve u vezi sa članom 31. i članom 180. stav 1. istog zakona.
4. Na osnovu odredbe 189. stav 1. ZKP-a BiH optuženi Milan Đokić, Branislav Trišić, Zoran Tanasić, Žarko Milanović i Mladen Krajišnik su oslobođeni dužnosti naknade troškova krivičnog postupka, a koji se odnose na oslobađajući dio presude. te je odlučeno da isti padaju na teret budžetskih sredstava.
5. Na osnovu člana 198. stav 2. i 3. ZKP-a BiH, oštećeni su sa eventualnim imovinsko-pravnim zahtjevom upućeni na parnicu, i to kako u odnosu na oslobađajući, tako i osuđujući dio presude.

II. ŽALBE I ODGOVORI NA ŽALBE

6. Protiv navedene presude žalbu je blagovremeno izjavilo Tužilaštvo Bosne i Hercegovine (Tužilaštvo BiH/tužilaštvo) i to zbog odluke o krivičnopravnoj sankciji i odluke o pravnoj kvalifikaciji krivičnog djela u odnosu na osuđujući dio presude protiv optuženih Milana Đokića, Branislava Trišića, Zorana Tanasića, Žarka Milanovića i Mladena Krajišnika, sa prijedlogom da vijeće Apelacionog odjeljenja (Apelaciono vijeće/Vijeće) suda ovim optuženima izrekne kazne zatvora u dužem vremenskom trajanju , i to za krivična djela koja im se optužnicom stavljaju na teret, ili da Vijeće suda u cjelosti potvrdi prvostepenu presudu, te zbog pogrešno utvrđenog činjeničnog stanja u odnosu na oslobađajući dio presude, sa prijedlogom da Vijeće suda preinači prvostepenu presudu u oslobađajućem dijelu, uvažavajući žalbu Tužilaštva, te da optužene oglasi krivima i osudi ih za radnje i krivična djela koje im se optužnicom stavljaju na teret, ili da Vijeće suda donese drugu odluku u skladu sa zakonom.
7. Žalbu protiv navedene presude blagovremeno je izjavio i branilac optuženog Milana Đokića, advokat Miodrag Stojanović, i to zbog bitne povrede odredaba krivičnog postupka iz člana 297. stav 1. tačka k) ZKPBiH, povrede krivičnog zakona iz člana 298 stav 1. tačka a) ZKPBiH, pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja iz člana 299. stav 1. ZKP BiH, te odluke o krivičnopravnoj sankciji iz člana 300. ZKP BiH, sa prijedlogom da Apelaciono vijeće žalbu uvaži u cjelosti, prvostepenu presudu preinači, te optuženog oslobodi od krivične odgovornosti, ili da istu uvaži i otvori novi glavni pretres, te donese drugačiju odluku, kako vezano za krivičnu odgovornost optuženog, tako i u pogledu krivične sankcije.

8. Protiv navedene presude žalbu je blagovremeno izjavio i branilac optuženog Branislava Trišića, advokat Veselin Londrović zbog bitne povrede odredaba krivičnog postupka, pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja, povrede krivičnog zakona i odluke o krivičnoj sankciji, sa prijedlogom da Apelaciono vijeće žalbu branioca uvaži u cjelosti, prvostepenu presudu preinači i optuženog Branislava Trišića oslobodi krivične odgovornosti, ili da žalbu uvaži i otvori novi glavni pretres te donese shodno članu 310. stav 1. ZKP BiH, drugačiju odluku, kako u pogledu krivične odgovornosti optuženog, tako i u pogledu krivične sankcije.
9. Žalbu protiv osuđujućeg dijela presude izjavio je blagovremeno i branilac optuženog Zorana Tanasića, advokat Slobodan Cvijetić, zbog bitne povrede odredaba krivičnog postupka, povrede krivičnog zakona, pogrešno ili nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja, te odluke o krivičnopravnoj sankciji sa prijedlogom da vijeće Apelacionog odjeljenja preinači prvostepenu presudu, te optuženog oslobodi krivične odgovornosti po svim tačkama optužnice.
10. Protiv navedene presude žalbu je izjavio i branilac optuženog Žarka Milanovića, advokat Radivoje Lazarević zbog pogrešno ili nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja, bitne povrede odredaba krivičnog postupka i povrede krivičnog zakona sa prijedlogom da se pobijana presuda preinači na način da sud optuženog oslobodi krivičnopravne odgovornosti, ili da istu ukine i odredi održavanje pretresa.
11. Žalbu protiv navedene presude izjavila je blagovremeno i braniteljica optuženog Mladena Krajišnika, advokat Nina Kisić, zbog povrede odredaba krivičnog postupka i pogrešno utvrđenog činjeničnog stanja, navodeći da je utvrđenje suda o krivici optuženog pogrešno, te da odbrana istu osporava kao i odluku o krivičnopravnoj sankciji. Braniteljica je predložila da Apelaciono vijeće Suda Bosne i Hercegovine žalbu uvaži, prvostepenu presudu ukine u osuđujućem dijelu u smislu člana 315. ZKP BiH ili istu preinači u osuđujućem dijelu u smislu člana 314. ZKP BiH na način da optuženog Krajišnika oslobodi optužbe, te da potvrdi oslobađajući dio prvostepene presude.
12. Tužilaštvo BiH je dostavilo odgovor na žalbe branilaca optuženih Đokić Milana, Tanasić Zorana, Krajišnik Milana i Trišić Branislava, kao i odgovor na žalbu branioca optuženog Milanović Žarka sa prijedlogom da se žalbe odbiju kao neosnovane.
13. Branioci optuženih Milana Đokića, Branislava Trišića, Zorana Tanasića, Žarka Milanovića, Mladena Krajišnika, Milivoja Čobića, Milana Markovića i Save Mršića, dostavili su odgovore na žalbu Tužilaštva BiH sa prijedlogom da Apelaciono vijeće Suda Bosne i Hercegovine, ovu žalbu odbije kao neosnovanu.
14. Na javnoj sjednici vijeća održanoj dana 21.12.2023. godine koja je u skladu sa članom 304. stav 4. ZKP BiH održana u odsustvu uredno obaviještenih optuženih Save Mršića, Milivoja Čobića i Milana Markovića, tužilac Tužilaštva BiH, Edin Muratbegović, je ukratko iznio sadržaj žalbe, te je izjavio da u cjelosti ostaje kod iste, kao i kod odgovora na žalbe branilaca optuženih.
15. Isto tako, branioci optuženih Milana Đokića, Branislava Trišića, Zorana Tanasića, Žarka Milanovića i Mladena Krajišnika su na javnoj sjednici vijeća iznijeli sadržaje izjavljenih žalbi, te izjavili da ostaju kod istih.

16. Također, branioci optuženih Milana Đokića, Branislava Trišića, Zorana Tanasića, Žarka Milanović, Mladena Krajišnika, Milivoja Čobića, Milana Markovića i Save Mršića, ukratko su iznijeli odgovore na žalbu Tužilaštva, te naveli da u potpunosti ostaju kod istih.
17. Optuženi koji su pristupili javnoj sjednici su izjavili da su saglasni sa izlaganjima svojih branilaca.
18. Nakon što je u skladu sa odredbom člana 306. ZKP BiH ispitalo pobijanu presudu u okviru istaknutih žalbenih prigovora, vijeće Apelacionog odjeljenja je donijelo odluku kao u izreci iz razloga koji slijede.

III. OPĆA PITANJA

19. Prije obrazloženja za svaki istaknuti žalbeni prigovor, Apelaciono vijeće napominje da je obaveza žalioaca da u skladu sa odredbom člana 295. stav 1. tačke b) i c) ZKP BiH, u žalbi navede kako pravni osnov za pobijanje presude, tako i obrazloženje kojim potkrijepljuje osnovanost istaknutog prigovora.
20. Budući da Apelaciono vijeće na osnovu odredbe člana 306. ZKP BiH presudu ispituje samo u granicama istaknutih žalbenih prigovora, obaveza je podnosioca žalbe da žalbu sastavi tako da ista može poslužiti kao valjana osnova za ispitivanje presude.
21. U tom smislu, podnosilac žalbe mora konkretizovati žalbene osnove iz kojih pobija presudu, precizirati koji dio presude, dokaz ili postupak suda osporava, te navesti jasno i argumentovano obrazloženje kojim će potkrijepiti istaknuti prigovor.
22. Samo paušalno označavanje žalbenih osnova, jednako kao i ukazivanje na navodne nepravilnosti u toku prvostepenog postupka, bez preciziranja na koji žalbeni osnov se podnosilac žalbe poziva, nije valjana osnova za ispitivanje prvostepene presude, a zbog čega će Apelaciono vijeće neobrazložene i nejasne žalbene prigovore *prima facie* odbiti kao neosnovane.
23. Konačno, Apelaciono vijeće ističe da valja imati u vidu da drugostepena presuda predstavlja odluku koja je donesena u žalbenom postupku, te kada je u pitanju njeno obrazloženje, dovoljno je da se u njoj upućuje, odnosno da ona sadrži slaganje sa utvrđenjima i ocjenama nižestepenog suda u smislu da žalbeni sud u obrazloženju svoje odluke ukazuje na prihvatljivost stavova i ocjena nižeg suda, odnosno njegovih utvrđenja sa kojima se slaže. To znači da nije neophodno odgovoriti i obrazložiti svaki žalbeni navod, već je dovoljno da je drugostepeni sud razmotrio osnovna pitanja koja žalbe osporavaju i koja su od odlučujućeg značaja u donošenju konačne odluke o postojanju krivičnog djela i krivične odgovornosti.¹

---

¹ Vidi Evropski sud, Garcia Ruiz protiv Španije, 1999-I, 31 EHRR 589 GC; Ustavni sud, odluke br. U 62/01 od 5. aprila 2002. godine i AP 352/04 od 23. marta 2005. godine

**IV. ŽALBA TUŽILAŠTVA BOSNE I HERCEGOVINE, TE ŽALBE
BRANILACA OPTUŽENIH MILANA ĐOKIĆA, BRANISLAVA TRIŠIĆA,
ZORANA TANASIĆ, ŽARKA MILANOVIĆA I MLADENA KRAJIŠNIKA U
ODNOSU NA OSUĐUJUĆI DIO IZREKE PRESUDE (TAČKE I., II., III., IV. I
V IZREKE)**

A. ŽALBENI OSNOV BITNE POVREDE ODREDAVA KRIVIČNOG POSTUPKA

(i) Standardi za odlučivanje po žalbi

24. U skladu sa članom 296. stav 1. tačka a) ZKP BiH, presuda se može pobijati zbog bitnih povreda odredaba krivičnog postupka. Bitne povrede odredaba krivičnog postupka propisane su članom 297. ZKP BiH.²
25. S obzirom na težinu i značaj počinjenih povreda postupka, ZKP BiH pravi razliku između onih povreda koje, ako se utvrdi da postoje, stvaraju neoborivu pretpostavku da su negativno uticale na valjanost izrečene presude (apsolutno bitne povrede) i povreda kod kojih se, u svakom konkretnom slučaju, ostavlja na ocjenu sudu da li je ustanovljena povreda postupka imala ili mogla imati negativan utjecaj na valjanost presude (relativno bitne povrede).
26. Apsolutno bitne povrede ZKP BiH taksativno su nabrojane u tačkama a) do k) stava 1. člana 297. ZKP BiH.
27. Ukoliko bi Apelaciono vijeće našlo da postoji neka od bitnih povreda odredaba krivičnog postupka, obavezno je da u skladu sa odredbom iz člana 315. stav 1. tačka a) ZKP BiH, ukine prvostepenu presudu, izuzev u slučajevima iz člana 314. stav 1. ZKP BiH.³

---

² Član 297. **Bitne povrede odredaba krivičnog postupka:** (1) Bitna povreda odredaba krivičnog postupka postoji: a) ako je Sud bio nepropisno sastavljen ili ako je u izricanju presude učestvovao sudija koji nije učestvovao na glavnom pretresu ili koji je pravomoćnom odlukom izuzet od suđenja, b) ako je na glavnom pretresu učestvovao sudija koji se morao izuzeti, c) ako je glavni pretres održan bez osobe čija je prisutnost na glavnom pretresu po zakonu obavezna ili ako je optuženom, branitelju, ili oštećenom protivno njegovom zahtjevu, uskraćeno da na glavnom pretresu upotrebljava svoj jezik i da na svom jeziku prati tok glavnog pretresa, d) ako je povrijeđeno pravo na odbranu, e) ako je protivno zakonu bila isključena javnost na glavnom pretresu, f) ako je Sud povrijedio propise krivičnog postupka o postojanju odobrenja nadležnog organa, g) ako je Sud donio presudu a nije bio stvarno nadležan ili ako je nepravilno odbio optužbu zbog stvarne nenadležnosti, h) ako Sud svojom presudom nije potpuno riješio predmet optužbe; i) ako se presuda zasniva na dokazu na kome se po odredbama ovog zakona ne može zasnivati presuda, j) ako je optužba prekoračena, k) ako je izreka presude nerazumljiva, protivrječna sama sebi ili razlozima presude ili ako presuda uopće ne sadrži razloge ili u njoj nisu navedeni razlozi o odlučnim činjenicama. (2) Bitna povreda odredaba krivičnog postupka postoji i ako Sud u toku glavnog pretresa ili prilikom donošenja presude nije primijenio ili je nepravilno primijenio koju odredbu ovog zakona, a to je bilo ili je moglo biti od utjecaja na zakonito i pravilno donošenje presude.

³ Član 314. **Preinačenje prvostepene presude:** (1) Vijeće apelacionog odjeljenja će, uvažavajući žalbu, presudom preinačiti prvostepenu presudu ako smatra da su odlučne činjenice u prvostepenoj presudi

28. Za razliku od apsolutnih, relativno bitne povrede nisu taksativno pobrojane u zakonu, već postoje u slučaju kada Sud u toku glavnog pretresa ili prilikom donošenja presude, nije primijenio ili je nepravilno primijenio koju odredbu zakona o krivičnom postupku, ali samo ukoliko je to bilo ili je moglo biti od utjecaja na zakonito i pravilno donošenje presude.
29. U odnosu na navode da je povreda načela krivičnog postupka mogla imati negativan utjecaj na donošenje zakonite i pravilne presude, nije dovoljno da podnosilac žalbe jednostavno tvrdi da se procesna povreda *hipotetički* mogla negativno odraziti na donošenje zakonite i pravilne presude, već će žalbeno vijeće zaključiti da se povreda načela krivičnog postupka desila samo ako podnosilac žalbe ukaže da je ona materijalne prirode i da se ne može zaključiti da navedena povreda nije negativno utjecala na donošenje zakonite i pravilne presude. Naime, kada žalbeno vijeće smatra da je donesena zakonita i pravilna presuda bez obzira na povredu postupka takve prirode, žalbeno vijeće će zaključiti da član 297. stav 2. ZKP BiH nije prekršen.

(ii) Navodi žalbe branioca optuženog Milana Đokića

30. Branilac optuženog Milana Đokića u žalbi navodi da prvostepenu presudu pobija zbog bitne povrede odredaba krivičnog postupka iz člana 297. stav 1. tačka k) ZKP BiH, ukazujući da prvostepeni sud u pobijanoj presudi nije dao razloge o svim odlučnim činjenicama iz izreke presude.
31. Argumentirajući navedenu tvrdnju branilac ukazuje da je prvostepeni sud propustio obrazložiti iz kojih razloga su radnje optuženog okvalifikovane kao mučenje u pobijanoj presudi. Tu posebno branilac ukazuje da je prvostepeni sud trebao dati odgovor na pitanje da li je radnjama optuženog dosegnut karakter mučenja kako je utvrđeno sudskom praksom.
32. Potom, prema navodima žalbe ovog branioca, u prvostepenoj presudi nije obrazloženo čime, koliko puta, i iz kojih razloga je udaran oštećeni Hukić Salko, niti ima obrazloženja da je to učinjeno sa diskriminatornim motivima.
33. Nadalje, referirajući se na drugu radnju za koju je optuženi Đokić oglašen krivim, u odnosu na oštećenog Durgutovića, a čija je izjava uvrštena u spis shodno članu 273. ZKP BiH, jer je isti preminuo, u kojoj izjavi je oštećeni naveo da je udaran od strane nepoznatih lica, nogama i pesnicama po čitavom tijelu, ali je o tome, prema navodima žalbe sud takođe propustio navesti razloge o odlučnim činjenicama.

(iii) Navodi žalbe branioca optuženog Branislava Trišića

34. Branilac optuženog Trišića u žalbi iznosi tvrdnju da je izreka presude nerazumljiva, te da je time sud u pobijanoj presudi učinio bitnu povredu odredaba krivičnog postupka iz člana 297. stav 1. tačka k) ZKP BiH. Branilac je istakao da je prvostepeni sud u

---

pravilno utvrđene i da se, s obzirom na utvrđeno činjenično stanje, po pravilnoj primjeni zakona, ima donijeti drukčija presuda, a prema stanju stvari i u slučaju povrede iz člana 297. stav (1) tačka f), g) i j) ovog zakona.

pobijanoj presudi propustio navesti član 38. stav 1., te član 41. stav 1. kao i član 42. stav 1. tačka 2. KZSFRJ da bi izreka presude bila razumljiva. Isto tako, izreka je nerazumljiva i u pogledu načina nanošenja povreda oštećenom Idrizu Camiću, kao i u pogledu ispitivanja oštećenog Husejna Camića, za kojeg sud nije precizirao da li je optuženi Trišić ispitivao ovog svjedoka u dva navrata, a što presudu ujedno čini i protivvrječnoj samoj sebi.

35. U žalbi je dalje branilac ukazivao na povredu principa neposrednosti u skladu sa odredbama člana 251. stav 3. ZKPBiH jer nije data saglasnost da glavni pretres ne počinje iznova, odnosno da se ne provode već izvedeni dokazi. Nadalje branilac navodi da je sud bez obzira na činjenicu da je došlo do promjene u sastavu sudskog vijeća, donio odluku i potom nastavio glavni pretres, čime je došlo do bitne povrede odredaba krivičnog postupka iz člana 297. stav 1. tačka a) ZKP-a BiH, kao i prava na odbranu iz člana 297. stav 1. tačka d) ZKPBiH.
36. Dalje je naveo da objektivni identitet djela nije sačuvan, jer je optuženom Branislavu Trišiću, optužnim aktom stavljeno na teret djelo krivično djelo zločin protiv čovječnosti iz člana 172. stav 1. tačka h) u vezi sa tačkom f) KZBiH, a sve u vezi sa članom 180. stav 1. KZBiH, dok je isti osuđen za potpuno drugo krivično djelo, odnosno ratni zločin protiv civilnog stanovništva, iz člana 142. stav 1 KZSFRJ na koji način je došlo do bitne povrede odredaba krivičnog postupka iz člana 297. stav 1. tačka j) ZKPBiH.
37. U žalbi je takođe navedeno da je u odnosu na optuženog prekršeno procesno načelo in dubio pro reo, kao i pravo na odbranu optuženog, jer da Sud u pobijanoj presudi nije razjasnio sumnju oko pitanja da li je optuženi počinio krivično djelo koje mu se stavlja na teret, te da je u vezi s tim propustio navesti razloge o odlučnim činjenicama, čime da je učinjena bitna povreda odredaba krivičnog postupka.

(iv) Navodi žalbe branioca optuženog Zorana Tanasić

38. Branilac optuženog Tanasića u žalbi je naveo da je prvostepeno vijeće nakon zaključenja glavnog pretresa promijenilo činjenični opis krivičnog djela kao i njegovu kvalifikaciju iz precizirane optužnice od 27.10.2022. godine te je optuženog uz izmjenjen činjenični opis krivičnog djela osudilo za drugo krivično djelo u odnosu na optužnicu. Branilac smatra da je na taj način prvostepeni sud postupio protivno odredbi 280. stav 1. ZKPBiH, a kojim se propisuje vezanost presude za optužbu, čime je došlo do povrede objektivnog identiteta optužbe kao i kršenja člana 6. EKLJP u odnosu na optuženog Tanasića.
39. Ova odbrana je takođe istakla da je vijeće u pobijanoj presudi postupalo protivno načelu akuzatornosti, a koje proizilazi iz člana 35. ZKPBiH, kao i da Vijeće nije dalo valjane razloge zašto nije donesena oslobađajuća presuda za sve tačke optužnice, a što nije u skladu sa sudskom praksom.

(v) Navodi žalbe branioca optuženog Žarka Milanovića

40. Branilac optuženog Žarka Milanovića u žalbi je naveo da je izmijenjena optužnica proširena u odnosu na potvrđenu optužnicu, navodeći da je njegovom branjeniku dodata kriminalna količina, te da nije ispitan za sve radnje, iz kojeg razloga branilac

smatra da je prihvatanjem takve optužnice počinjena bitna povreda odredaba krivičnog postupka.

(vi) Navodi žalbe braniteljice optuženog Mladena Krajišnika

41. Odbrana ovog optuženog u žalbi ukazuje da je optužba prekoračena, odnosno da je došlo do povrede postupka iz člana 297. stav 1. tačka j) ZKPBiH na način da je u već potvrđenoj optužnici Tužilaštva BiH od 26.01.2016. godine, a kojim se optuženi teretio za jasan činjenični navod, naknadno u objedinjenoj i preciziranoj optužnici, dodana kriminalna količina tako da je ista proširena.
42. Braniteljica nadalje iznosi tvrdnju da u pobijanoj presudi nisu navedeni razlozi o odlučnim činjenicama, što je dovelo do povrede postupka propisane članom 297. stav 1. tačka k) ZKPBiH, te da pobijana presuda ne sadrži obrazloženje protivrječnih činjenica, slijedom čega je došlo do povrede postupka propisane članom 297. stav 2. u vezi sa članom 290 stav 7. ZKPBiH, a što je u suprotnosti i sa ustanovljenom sudskom praksom ESLJP.
43. Braniteljica je naglasila da je prvostepeno vijeće u pobijanoj presudi propustilo izvesti dokaze koji bi upućivali na postojanje oružanog sukoba u Janji tokom perioda septembra 1992. godine- prva polovina 1994. godine, kada je zaključilo da je do inkriminiranog ponašanja optuženog došlo tokom oružanog sukoba, u navedenom vremenskom periodu, čime prema mišljenju odbrane nije realizovan osnovni element krivičnog djela koje je optuženom stavljeno na teret.
44. Potom je navela da u pobijanoj presudi nije obrazloženo trajanje oružanog sukoba, a koja povreda je prepoznata kao razlog za ukidanje presude u odluci Apelacionog vijeća Suda BiH u predmetu Vučković Ranko. Navodeći iskaze svjedoka Jusufa Trbića, Ibrahima Huremovića, Mehmeda Đezića, Seida Mulasalihovića, Miodraga Jokovića i Vlade Simića, odbrana je zaključila da iz pomenutih iskaza ne proizilazi niti jedan dokaz koji bi upućivao na oružani sukob na teritoriji Bijeljine u bilo kojem trenutku nakon početka aprila 1992. godine, iako se u proširenoj optužnici navodi period od septembra 1992. godine do prve polovine 1994. godine.
45. Vezano za teritoriju oružanog sukoba, braniteljica je navela da u pobijanoj presudi nisu obrazložene odlučne činjenice, a koje se odnose na postojanje oružanog sukoba na teritoriji Bosne i Hercegovine.
46. Nadalje, vezano za strane u sukobu, braniteljica je istakla odsustvo odlučne i ključne činjenice u pobijanoj presudi gdje je u uvodnom dijelu dispozitiva iste propušteno definiranje strana u sukobu. Odbrana je istakla da je prvostepeni sud prilikom formiranja zaključka da je došlo do oružanog sukoba na teritoriji BiH, propustio navesti i ko su prema dokazima u ovom predmetu, strane u sukobu.
47. Potom, braniteljica je stavila poseban akcenat na dokazivanje samog prisustva Mladena Krajišnika u SOM Janja tokom boravka svjedoka Nedima Trebinčevića i Muharema Trebinčevića u istoj. Pri tome je posebno ukazala na protivrječnost iskaza navedenih svjedoka, zaključujući da je prvostepeno vijeće propustilo u pobijanoj presudi obrazložiti protivrječnu činjenicu koja se odnosi na to da je svjedok Muharem Trebinčević u svom iskazu naglasio da je odveden do svog rođaka Nedima, a kojom prilikom nije vidio Mladena Krajišnika, kojeg je prema svom očitovanju poznavao od ranije. Odbrana je istakla da navedeni svjedok nema nikakav motiv da iskrivljuje događaje na bilo koji način u pogledu osoba koje su ga zlostavljale. Nasuprot

njegovom iskazu, iskaz svjedoka Nedima Trebinčevića nije sadržajno usklađen u različitim stadijima postupka. Tako je u Zapisniku o saslušanju svjedoka broj P-16-14/3-1-04-2-124/13, ovaj svjedok opisao osobu koja ga je maltretirala kao "osobu po nadimku Krajišnik". Dalje je na glavnom pretresu tvrdio da nije znao niti ime ni nadimak Krajišnik, dok je u Zapisniku o saslušanju svjedoka broj P-16-14/3-1-04-2-124/13 opisao osobu po nadimku Krajišnik kao osobu od 40. godina, iako je navedeni u datom periodu u proljeće 1993. godine imao 23. godine.

48. Dalje, što se tiče relativno bitnih odredaba krivičnog postupka, braniteljica u žalbi navodi da je prepoznavanje optuženog u sudnici izvršeno suprotno članu 85. ZKP-a BiH, zatim da prvostepeno vijeće prilikom izricanja presude nije dalo obrazloženje zbog čega je došlo do promjene pravne kvalifikacije, kao i da je u spis uložen izvještaj Christian A. Nielsen, a što je u suprotnosti sa članom 273. stav 2. ZKP-a BiH i članom 6. Zakona o ustupanju predmeta

(vii) Odluka Apelacionog vijeća

49. Razmatrajući žalbene prigovore branilaca optuženih Đokića, Trišića, Tanasića, Milanovića i Krajišnika u kontekstu ovog žalbenog osnova, Apelaciono vijeće iste nalazi neosnovanim.
50. U vezi s prigovorom branioca optuženog Trišića koji kršenje prava njegovog branjenika nalazi u nepostupanju po odredbi člana 251. stav 3. ZKP BiH, a nakon promjene u sastavu prvostepenog vijeća i u čemu branilac nalazi bitnu povredu odredaba krivičnog postupka iz člana 297. stav 1. tačka a) ZKP BiH, ovo vijeće nalazi da branilac, osim što se poziva na kršenje procedure u odnosu na ovaj član, ne obrazlaže na koji način su za njegovog branjenika eventualno nastupile štetne posljedice u pogledu ostvarenja njegovog prava na odbranu, pri čemu Apelaciono vijeće iz stanja spisa takvu povredu ne nalazi. Pored toga ovo vijeće nalazi da su u obrazloženju pobijane presude u vezi sa ovim prigovorom branioca optuženog Trišića dati razlozi, to jest obrazloženo je zašto u situaciji kada je tokom postupka došlo do promjene u sastavu vijeća dokazi nisu ponovo izvođeni. Iz tog obrazloženja proizilazi da iako je došlo do promjene u sastavu vijeća, novi član vijeća je imao dovoljno vremena da se upozna sa spisom i provedenim dokazim, a pri tome je taj sudija očigledno učestvovao na glavnom pretresu, iz kojeg razloga se ne može govoriti o bitnoj povredi odredaba krivičnog postupka na koju se ukazuje u žalbi branioca optuženog Trišića.⁴
51. Nadalje, suprotno žalbenim navodima branilaca optuženih Trišića, Tanasića, Milanovića i Krajišnika da je prvostepeno vijeće prekoračilo optužnicu i time počinilo bitnu povredu odredaba krivičnog postupka iz člana 297. stav 1. tačka j) ZKP-a BiH, Apelaciono vijeće iste također nalazi neosnovanim. Naime, analizom izreke presude i činjeničnog opisa optužnice, Apelaciono vijeće nalazi da prvostepeni sud u činjeničnom opisu izreke presude nije izašao iz okvira potvrđene optužnice, odnosno na pretresu izmijenjene optužnice.

---

⁴ Vidjeti paragrafe 158.,167. Prvostepene presude

52. Kada je u pitanju prekoračenje optužnice, u kontekstu bitne povrede odredaba krivičnog postupka iz člana 297. stav 1 tačka j) ZKPBiH, važno je napomenuti da se o postojanju ove bitne povrede može govoriti samo ukoliko sud presudom prekorači optužnicu, odnosno ukoliko izađe iz okvira potvrđene optužnice, a što se u konkretnom slučaju nije desilo. S druge strane, tužilac ne može prekoračiti optužnicu, s obzirom da on podiže i disponira optužnicom, pa tako u skladu sa odredbom člana 275. ZKPBiH može izvršiti izmjene optužnice ukoliko ocijeni da dokazi ukazuju da se izmijenilo činjenično stanje izneseno u optužnici. Dakle, tužilac ne može prekoračiti optužnicu, već može izmijeniti, a o karakteru tih izmjena odluku donosi sud.
53. Suprotno navodima žalbe, Apelaciono vijeće nalazi da je navedeno pitanje razmatrano i od strane prvostepenog suda, koji je o istom dao pravilno i zadovoljavajuće obrazloženje⁵. Apelaciono vijeće nalazi da u konkretnom slučaju nije došlo do prekoračenja optužnice s obzirom da je prvostepeni sud prihvatio izmijenjenu optužnicu koja nije izlazila iz okvira prvobitne, potvrđene optužnice. Naime izmijenjena, kao i prvobitna optužnica, odnose se na isti događaj iz prošlosti koji je predmet ovog postupka. Apelaciono vijeće nalazi da je izmjena optužnice na koju se ukazuje u žalbi braniteljice optuženog Krajišnika izvršena u skladu sa odredbom člana 275. ZKPBiH polazeći od toga da su izvršene izmjene u skladu sa rezultatima dokaznog postupka, a što je u skladu i sa praksom Ustavnog suda BiH (Odluka AP 465/20 od 05.10.2021. godine):

Ustavni sud podsjeća da se subjektivni i objektivni identitet optužbe i presude ogleda u tome što se presuda može odnositi samo na lice i djelo koje je obuhvaćeno optužbom, tj. sud je vezan za činjenični opis djela izložen u optužbi koja je podnesena ili eventualno na glavnoj raspravi izmijenjena. O prekoračenju optužbe radi se, dakle, samo onda kada se presuda odnosi na drugo lice ili drugačije djelo od onoga koje je predmet optužbe, odnosno kada je izmijenjen objektivni identitet djela. Osim toga, ne može se govoriti o izmjeni objektivnog identiteta djela sadržanog u optužnici kada je optuženik proglašen krivim za onu djelatnost koju je u okviru optužnice utvrđeno da je i počinio. Također, Ustavni sud ukazuje da usklađivanje, odnosno preciziranje činjeničnog opisa u skladu s utvrđenim činjeničnim stanjem ne znači prekoračenje optužbe, niti da je povrijeđen objektivni identitet presude.

54. Dakle, ovo vijeće, identično prvostepenom vijeću, te citiranoj praksi, u konkretnom slučaju nalazi da se radi o istom činjeničnom događaju iz prošlosti, i to u njegovim bitnim dijelovima, odnosno da su samo precizirana pojedine radnje izvršenja. Isto tako izmijenjena optužnica ne izlazi van okvira događaja koji je predmet krivičnog postupka, a kako ga je postavila potvrđena optužnica, već se tužilačka intervencija, kada se uporede sadržaji potvrđene i izmijenjene optužnice, svodi na izmjene koje se odnose na radnju izvršenja, a koje ne zadiru u suštinu predmetnog postupka. Važno je napomenuti da je prvostepeni sud, a što se žalbom i ne osporava, ostavio odbrani optuženih dovoljno vremena za pripremu odbrane po izmijenjenoj optužnici, te je odbrana imala mogućnost provesti svoje dokaze na osnovu izvršenih izmjena, što ukazuje da je sud u konkretnom slučaju u cjelosti ispoštovao odredbe člana 275. ZKPBiH. U tom kontekstu, Apelaciono vijeće ukazuje i na praksu Ustavnog suda BiH u odluci broj AP-2291/16 od 6. juna 2018. godine (strana 15. paragraf 33.):

---

⁵ Vidjeti paragrafe 180.-190. Prvostepene presude

Izmjena optužbe podrazumijeva izmjenu činjeničnog opisa djela koja ne bi smjela prouzrokovati izmjenu pravne kvalifikacije krivičnog djela koja bi otežala procesni položaj optuženog. Nadalje, Ustavni sud zapaža da je odredbom člana 275. ZKP BiH propisano ovlaštenje tužitelja da, ako ocijeni da izvedeni dokazi ukazuju da se izmijenilo činjenično stanje izneseno u optužnici, on može na glavnom pretresu izmijeniti optužnicu iz čega, dakle, proizlazi da ne postoje prepreke da optužnica bude izmijenjena tokom trajanja krivičnog postupka. Također, u tom slučaju se ne vrši potvrđivanje optužnice. Međutim, ukoliko intervencije u optužnici rezultiraju njenom izmjenom, optuženom se mora dozvoliti dovoljno vremena da se upozna sa izmijenjenom optužnicom, a što znači da se glavni pretres u tom slučaju mora prekinuti bez obzira u kojoj fazi se postupak nalazi (vidi, Ustavni sud, Odluka o dopustivosti i meritumu broj AP 1958/09 od 13. novembra 2012. godine, tačka 63, dostupna na web-stranici Ustavnog suda www.ustavnisud.ba). Ustavni sud zapaža da iz obrazloženja drugostepene presude proizlazi da je Apelacijsko vijeće ispitalo sve apelantove tvrdnje koje se odnose na izmjenu optužnice, te da je dalo razumno, argumentirano i detaljno obrazloženje (str. 19-22. presude) da se ranija i izmijenjena optužnica odnose na iste radnje i krivično djelo, da su u novoj optužnici činjenične intervencije izvršene u skladu sa rezultatima izvedenih dokaza pri čemu apelant nije doveden u teži položaj, kao i da je apelantovoj odbrani ostavljeno dovoljno vremena za pripremu i izjašnjenje o izmijenjenoj optužnici. Imajući u vidu navedeno, Ustavni sud nije mogao zaključiti da je načinom na koji je izmijenjena optužnica došlo do proizvoljne primjene odredaba ZKPBiH, odnosno da je povrijeđeno apelantovo pravo iz člana 11/3.e) i člana 6. stav 1. Evropske konvencije.

55. Dakle, imajući u vidu prethodno navedeno, Apelaciono vijeće nalazi da su činjenične intervencije u izmijenjenoj optužnici izvršene uz poštovanje odredbi člana 275. ZKPBiH, u skladu s rezultatima dokaznog postupka, na koji način je tužilac precizirao činjenice i okolnosti na način kako je to proizašlo iz provedenih dokaza, pri čemu se izmjene odnose na isti događaj, kao i u potvrđenoj optužnici tako da tužilac učinjenim izmjenama nije izašao iz okvira potvrđene optužnice, iz kojeg razloga se žalbeni prigovori branilaca optuženih u ovom dijelu ocjenjuju neosnovanim.
56. Nadalje, Apelaciono vijeće neosnovanim nalazi žalbene prigovore branilaca optuženih Milanovića i Krajišnika da su ovi optuženi oglašeni krivim za drugačiji činjenični opis, odnosno za novu kriminalnu količinu, u odnosu na potvrđenu optužnicu (u odnosu na koje radnje su ranije saslušani) s obzirom da se, kako je to već ranije navedeno, potvrđena i izmijenjena optužnica odnose na iste događaje iz prošlosti, a u pogledu tih događaja su optuženi saslušani u istrazi, tako da nije ni postojala obaveza ponovnog saslušavanja, pa se u tom smislu ne može govoriti ni o povredi prava na odbranu optuženih.
57. Nadalje, kada je u pitanju pravna ocjena djela, prvostepeni sud je shodno utvrđenom činjeničnom stanju, izvršio intervencije u činjeničnom opisu, a što je dovelo i do promjene pravne ocjene (kvalifikacije) djela. S tim u vezim, Apelaciono vijeće nalazi da se se nije radilo o izmjenama na način da se na postojeći opis dodaju bilo kakvi otežavajući elementi, a kojim se izlazi iz okvira optužnice što bi u konačnici dovelo optužene u teži položaj. Drugim riječima kazano, modifikacije činjeničnog opisa u izreci presude od strane prvostepenog suda u konkretnom slučaju su bile nužne i neophodne, s obzirom da je sud nakon analize izvedenih dokaza, u tom dijelu utvrdio drugačije stanje u odnosu na činjenični opis iz izmijenjene optužnice. Iz tog razloga,

imajući u vidu da sud nije vezan prijedlogom tužioca u pogledu pravne ocjene djela, shodno članu 280. stav 2. ZKPBiH, promjena pravne ocjene djela je izvršena shodno rezultatima dokaznog postupka, odnosno utvrđenog činjeničnog stanja, na način da se optuženi oglašeni krivim za drugo, lakše krivično djelo. Imajući to u vidu, izmjene u činjeničnom opisu, te promjena pravne kvalifikacije djela nisu izvršene na štetu optuženih na način da sud nije riješio optužbu, odnosno da je optužba prekoračena, a takvim postupanjem nije povrijeđeno ni pravo na odbranu optuženih.

58. Dakle, Apelaciono Vijeće nalazi prigovore vezane za povredu objektivnog identiteta optužnice neosnovanim, nalazeći da je prvostepeno vijeće prilikom intervencije u pogledu izmjena u činjeničnom opisu optužnice, jasno navelo da primjena člana 280. ZKP-a BiH, a kojim je uređen princip vezanosti presude za optužbu ne podrazumijeva postojanje apsolutnog identiteta između presude i optužnice, budući da bi insistiranje na apsolutnom identitetu onemogućilo Sud da potpuno i pravilno utvrdi činjenično stanje. S obzirom da prvostepeno vijeće nije našlo dokazanim postojanje elemenata krivičnog djela zločini protiv čovječnosti, a pri tome je istovremeno utvrdilo da su van svake razumne sumnje ostvarena obilježja krivičnog djela Ratni zločin protiv civilnog stanovništva, prvostepeno vijeće je sasvim ispravno izostavilo navode koji se odnose na elemente nedokazanog krivičnog djela. Datim postupanjem, optužnica ni na koji način nije prekoračena, niti je optuženima dodana kriminalna količina.
59. Dalje, apelaciono vijeće nalazi neosnovnim žalbene prigovore branioca optuženog Trišića koji se odnose na nerazumljivost kao i protivrječnost izreke presude, a kojim ukazuje da u izreci nisu navedene pojedine odredbe krivičnog zakona, te na manjkavosti u izreci u pogledu posljedica krivičnog djela, ali i radnji optuženog Trišića. Naime, samo u slučaju nerazumljivosti izreke presude može se govoriti o postojanju bitne povrede odredaba krivičnog postupka. Presuda je nerazumljiva samo ukoliko postoje manjkavosti u izreci presude na način da činjenični opis djela izreke presude nije u potpunosti jasan i određen, te da ne sadrži sve odlučne činjenice i okolnosti koje predstavljaju bitne elemente krivičnog djela, a što u konkretnom nije slučaj, jer iz presude jasno proizilazi kojim zabranjenim radnjama optuženog Trišića je došlo do nastupanja posljedice, pri čemu analizom sadržaja izreke presude, kao i presude u cjelini proizilazi i osnov za odmjerenje sankcije prema ovom, ali i drugim optuženim.
60. Kada je riječ o protivrječnosti u samoj izreci, ovo Vijeće, suprotno prigovorima iz žalbe branioca optuženog Trišića, nalazi da je činjenični opis djela iz izreke pobijane presude u potpunosti jasan i određen, te da sadrži sve odlučne činjenice i okolnosti koje predstavljaju bitne elemente krivičnog djela za koje je ovaj optužen oglašen krivim, opis radnji, uključujući i subjektivni odnos optuženog prema djelu, pri čemu, suprotno navodima žalbe ne postoje bilo kakve protivrječnosti u izreci, odnosno između izreke i obrazloženja u pogledu radnje optuženog Trišića, te je i u ovom dijelu žalba odbijena kao neosnovana. Imajući u vidu da branilac optuženog Trišića nije posebno konkretizovao ove žalbene navode (u pogledu nerazumljivosti i protivrječnosti), iz tog razloga ni vijeće se neće posebno upuštati u preispitivanje istih.
61. Apelaciono vijeće također nalazi neosnovanim i žalbene prigovore branilaca optuženih Đokića, Trišića i Krajišnika kojima se ukazuje na nedostatak razloga o odlučnim činjenicama. Ono što jeste bitno je utvrditi da je obrazloženje presude jasno i razumljivo, da su u njemu navedeni razlozi o odlučnim činjenicama, na način da takvo obrazloženje u konačnici omogući ispitivanje presude, a što je u konkretnom slučaju očigledno zadovoljeno već *prima facie* analizom obrazloženja presude.

62. Analizom žalbenih prigovora kojima odbrana ukazuje na ovu bitnu povredu ističući da presuda nije dala obrazloženje na pojedina pitanja, Apelaciono vijeće nalazi da se ovim prigovorima suštinski osporava ocjena dokaza, odnosno utvrđeno činjenično stanje, ukazujući da je isto pogrešno utvrđeno (o čemu će biti više riječi u dijelu presude koji se odnosi na ovaj žalbeni osnov). Međutim, i pored toga, posmatrajući obrazloženje pobijane presude sa formalnog aspekta, ovo vijeće nalazi da pojedina pitanja za koja odbrane tvrde da nije dato obrazloženje, ne predstavljaju bitnu povredu, odnosno ne čine zaključak i obrazloženje prvostepenog vijeća nepravilnim, s obzirom da se ne radi o odlučnim činjenicama.
63. Po ocjeni ovog Vijeća, već *prima facie* analiza pobijane presude, a kako se to zahtjeva prema standardima za preispitivanje presude sa osnova bitnih povreda, ne ukazuje na postojanje istaknute bitne povrede. U vezi s tim, prema ocjeni ovog Vijeća, a u odnosu na istaknute žalbene prigovore odbrana optuženih, prvostepeni sud je u cjelosti postupio u skladu sa odredbom člana 290. stav 7. ZKPBiH, koja odredba, između ostalog, nalaže sudu da određeno i potpuno iznese koje činjenice i iz kojih razloga uzima kao dokazane ili nedokazane. Dakle, sa aspekta formalne ispravnosti pobijane presude, ovo Vijeće nalazi da je prvostepeni sud u pobijanoj presudi iznio dostatne i u svemu prihvatljive razloge za svoje stavove i činjenična utvrđenja, oslanjajući se na relevantne dokaze koji potkrijepljuju cjelinu stava koji je prvostepeni sud zauzeo.
64. Tako, odbrana optuženog Krajišnika u žalbi navodi da je prvostepeni sud propustio obrazložiti odlučne činjenice koje se odnose na oružani sukob, trajanje oružanog sukoba, između koga se odbijao oružani sukob, te protivrječne dokaze i prisustvo optuženog Krajišnika u SOM Janja tokom boravka Nedima i Muharema Trebinčevića. Međutim Apelaciono vijeće, suprotno ovim navodima, nalazi da je prvostepeni sud dao detaljno obrazloženje o navedenim pitanjima.
65. Po ocjeni ovog vijeća, prvostepeni sud je detaljno obrazložio ovu činjenicu, a što je utvrđeno ocjenom dokaza, materijalne dokumentacije, iskaza svjedoka i utvrđenih činjenica⁶. U tom smislu, ovo vijeće nalazi da se u kontekstu ovih pitanja utvrđene sve relevantne činjenice, o čemu je prvostepeni sud dao sasvim dostatno obrazloženje.
66. S tim u vezi ovo vijeće takođe nalazi da se prvostepeni sud u svom obrazloženju detaljno bavio obrazlaganjem svih elementa krivičnog djela Ratnog zločina protiv civilnog stanovništva iz člana 142. KZ SFRJ, što pobliže opisuju i paragrafi prvostepene presude 275.-348. Također, analizirajući sadržaj presude proizilazi da iz iste nedovosmileno proizilazi ne samo postojanje oružanog sukoba na području BiH, već i činjenica kršenje pravila međunarodnog prava, odnosno da su radnje optuženih, kao pripadnika CSB Bijeljina/SOM Janja, usmjerene protiv civilnog bošnjačkog stanovništva kao zaštićene kategorije, a o čemu je detaljno obrazloženje takođe dala prvostepena presuda⁷. Naime, kako to proizilazi iz prvostepene presude, prema zakonskoj definiciji, za postojanje krivičnog djela Ratni zločin protiv civilnog stanovništva iz člana 142. KZ SFRJ, dovoljno je da se utvrdi kršenje pravila međunarodnog prava, odnosno da je djelo usmjereno protiv civilnog stanovništva kao zaštićene kategorije. U tom smislu, nije sporno da su oštećeni u ovom predmetu, bili zaštićena kategorija, jer se radi o licima koja na bilo koji način nisu učestvovala u

---

⁶ Vidjeti paragrafe 337.-340. Prvostepene presude

⁷ Vidjeti paragrafe 345.-346. Prvostepene presude

neprijateljstvima, o čemu je dato detaljno obrazloženje u prvostepenoj presudi, iz kojeg razloga je žalba braniteljice optuženog Krajišnika odbijena kao neosnovana.

67. Konačno, po ocjeni ovog vijeća, suprotno navodima žalbe optuženog Đokića i Krajišnika, prvostepena presuda je pored iskaza svjedoka Nedima Trebinčevića sa glavnog pretresa, imalo u vidu i njegovu izjavu iz istrage, te je iste dovelo u vezu sa iskazom svjedoka Muharema Trebinčevića, ali i pročitanoj izjavom svjedoka Mehmeda Durgutovića. Dakle, suprotno navodima žalbe, prvostepeni sud je doveo u međusobnu vezu ove dokaze, pri čemu je imao u vidu i razlike koje se iznesene u tom pogledu⁸, tako da se ne može govoriti o bilo kakvim propustima u obrazloženje presude. Za ovo Vijeće nije sporno da sud ne može svoju odluku u pogledu odlučnih činjenica zasnovati samo na pročitanoj izjavi svjedoka Durgutovića, ali je ista dovedena u vezu sa drugim provedenim dokazima, na kojim način je sud imao mogućnost provjeriti ovaj dokaz, a o čemu je dato detaljno obrazloženje u prvostepenoj presudi.⁹ Također, prvostepena presuda je imala u vidu i iskaze ovih svjedoka u pogledu uloge optuženog Krajišnika u inkriminiranim radnjama, kojom prilikom je utvrđeno da su ovi svjedoci, ali i drugi svjedoci prepoznali optuženog Krajišnika kao osobu kojeg su viđali u policijskim prostorijama u Janji, tako da prema ocjeni ovog vijeća i u tom pogledu je prvostepena presuda dala dostatno obrazloženje¹⁰.
68. Isto tako, suprotno navodima žalbe branioca optuženog Milana Đokića, prvostepeni sud je detaljno obrazložio mučenje, kao element predmetnog krivičnog djela, kako u dijelu presude gdje su obrazlagani opći elementi ovog djela¹¹, tako u dijelu presude gdje je, analizom dokaza utvrđeno da su radnjama optuženih ostvarena obilježja mučenja.¹² Upravo je prvostepeni sud, prilikom utvrđivanja da li su u radnjama optuženih ostvarena obilježja mučenja, posebno imao u vidu okolnosti da su lica bošnjačke nacionalnosti dovođena i privođena u SOM Janja, a potom i fizički zlostavljanja s ciljem iznuđivanja informacija u pogledu posjedovanja oružja. Prvostepeni sud je, kako to proizilazi iz obrazloženja pobijane presude, razmatrajući radnje optuženih u kontekstu ovog djela, proveo test težine, odnosno utvrđivao je da li su u radnjama optuženih ostvarena obilježja ovog ili nekog drugog djela, ali ako se ima i vidu priroda, odnosno cilj zlostavljanja (iznuđivanje informacija o oružju), a što je detaljno obrazloženo prvostepenom presudom, i po ocjeni ovog vijeća dati su razlozi od svim činjenicama koje su bile od odlučujućeg značaja u ovom predmetu.
69. Na kraju, Apelaciono vijeće nalazi da je prvostepeni sud dao sasvim prihvatljivo obrazloženje u pogledu radnji optuženog Trišića, odnosno prvostepeno vijeće je dalo detaljno obrazloženje u pogledu njegovog učešća u inkriminiranom događaju na način da je van razumne sumnje utvrđena njegova krivica¹³, tako da ne stoji navodi žalbe njegovog branioca u bilo kakvim propustima u obrazloženju presude u tom pogledu. U tom smislu, po ocjeni ovog vijeća, dati su detaljni razlozi u pogledu radnji optuženog kojim su ostvarena obilježja djela, na način da iz prvostepene presude ne proizilazi bilo kakva proizvoljnost u pogledu uloge optuženog u inkriminiranom događaju, niti manjkavost u obrazloženju.

---

⁸ Vidjeti paragrafe 436., 443. Prvostepene presude

⁹ Vidjeti paragraf 434. Prvostepene presude

¹⁰ Vidjeti paragrafe 446.-448. Prvostepene presude

¹¹ Vidjeti paragrafe 317.-335. prvostepene presude

¹² Videjti paragrafe prvostepene 437., 451., 452.,

¹³ Vidjeti paragraf 505. Prvostepene presude

70. Dalje, što se tiče bitnih povreda odredaba krivičnog postupka iz člana 297. stav 2. ZKP-a BiH, tzv. relativno bitnih povreda odredaba krivičnog postupka, na koje je ukazivano žalbom branioca optuženog Krajišnika, Apelaciono vijeće iste također nalazi neosnovanim.
71. Razmatrajući navedene žalbene navode, Apelaciono vijeće prvenstveno podsjeća da je za postojanje relativno bitne povrede odredaba krivičnog postupka potrebno da se žalbom ukazuje ne samo na radnje i propuste u kojima se ogleda neprimijenjivanje ili nepravilno primijenjivanje određene odredbe procesnog zakona, nego je nužno i da se žalbom ukazuje u kom smislu i zbog čega je to bilo ili moglo biti od utjecaja na zakonito i pravilno donošenje presude, a što žalbama u konkretnom slučaju nije učinjeno. U protivnom, ispitivanje o tome da li je učinjena relativno bitna povreda odredaba krivičnog postupka bi se pretvorilo u ispitivanje po službenoj dužnosti.
72. Naime, relativno bitno značenje ovih povreda prosuđuje se s obzirom na odnos (posljedice) povrede zakonitosti i pravilnosti odluke, te je obaveza žalioaca bila da dokaže uticaj povrede, na koju se poziva, na donošenje pravilne i zakonite odluke. Za razliku od apsolutno bitnih povreda krivičnog postupka, koje su taksativno navedene u članu 297. stav 1. ZKP BiH, postojanje relativno bitnih povreda faktičko je pitanje, što znači da čak i eventualno nepostupanje u skladu sa pojedinim odredbama ZKP-a, ne mora povlačiti za sobom pitanje nepravilnosti i nepravičnosti postupka u cjelini.
73. Tako, u pogledu osporavanja prepoznavanja optuženog Krajišnika od strane svjedoka u toku glavnog pretresa, Apelaciono vijeće nalazi da se radilo o identifikaciji optuženog od strane svjedoka koji su neposredno svjedočili na glavnom pretresu, usljed čega se i ne može govoriti o prepoznavanju u smislu odredbe člana 85. ZKP-a BiH. Pored toga, obzirom da je većina svjedoka bila sigurna u identitet optuženog, provedeno prepoznavanje u sudnici i nije bilo od odlučujućeg značaja za identifikaciju optuženog, niti je takvo prepoznavanje imalo posebnu dokaznu snagu.
74. Dalje, kada je u pitanju istraživački izvještaj Christian A. Nielsen¹⁴, Apelaciono vijeće nalazi da se u konkretnom slučaju, saglasno obrazloženju prvostepene presude, evidentno radi o dokazu koji u konkretnom slučaju nije imao poseban značaj za donošenje konačne odluke o krivici optuženih, odnosno isti dokaz nesumnjivo nije imao posebnu dokaznu vrijednost za prvostepeno vijeće kod donošenja zaključka o odlučnim činjenicama, s obzirom da je prvostepena presuda, kako i ovo Vijeće nalazi ispravnim, ovaj dokaz cijenila samo u pogledu okolnosti da je ovaj svjedok sačinio taj izvještaj, pri čemu se vijeće nije upuštalo u ocjenu sadržaja tog izvještaja. Dakle, imajući u vidu da ovaj dokaz nije bio od posebnog značaja, njegovo uvođenje u dokaznu građu nije bilo od uticaja na zakonito i pravilno donošenje presude, kako to žalbom ukazuje braniteljica optuženog Krajišnika.
75. Na kraju, Apelaciono vijeće nalazi neosnovnim navod žalbe braniteljice optuženog Krajišnika o počinjenju ove bitne povrede odredaba krivičnog postupka, jer prema navodima žalbe, prilikom javnog izricanja presude, nije dato obrazloženje za prekvalifikaciju djela, a što po navodima žalbe nije u skladu sa članom 286. stav 2.

---

¹⁴ Istraživački izvještaj pripremljen za predmet KRAJIŠNIK (IT-00-39) 13. august 2004. godine - Ministarstvo unutrašnjih poslova bosanskih Srba: začeci, djelovanje i zapovijedanje i rukovođenje, 1990-1992. godina, Christian A. Nielsen TIR (T-70).

ZKP-a BiH. Međutim, suprotno tome, prema navedenoj odredbi člana 286. stav 2. sud će prilikom objavljivanja presude, *priopćiti ukratko razloge presude*, tako da i ne postoji obaveza suda da detaljno iznosi sve razloge presude, već da sažeto, nakon što bude pročitana izreka presude, iznese kratko obrazloženje koje predstavlja suštinu presude, dok se detaljno obrazloženje daje u pisanom otpravku.

76. Pored toga, razmatrajući navedene prigovore u kontekstu bitne povrede postupka iz člana 297. stav 2. ZKP BiH, Apelaciono vijeće nalazi da odbrana optuženog Krajišnika osim iznošenja nezadovoljstva zbog odluke prvostepenog vijeća, žalbom nije konkretizovala zbog čega je prethodno navedeno postupanje prvostepenog suda bilo od uticaja na zakonito i pravilno donošenje presude.
77. Imajući u vidu navedeno, Apelaciono vijeće je odbilo kao neosnovane navode žalbi kojim je ukazivano na počinjenje bitnih povreda odredaba krivičnog postupka.

B. ŽALBENI OSNOV POGREŠNO I NEPOTPUNO UTVRĐENO ČINJENIČNO STANJE IZ ČLANA 296. STAV 1. TAČKA C) U VEZI SA ČLANOM 299. STAV 1. ZKP BIH

(i) Standardi za odlučivanje po žalbi

78. Standard koji žalbeno vijeće treba primijeniti prilikom preispitivanja navodno pogrešno utvrđenog činjeničnog stanja jeste utemeljenost.
79. Žalbeno vijeće će prilikom razmatranja navodno pogrešno utvrđenog činjeničnog stanja utvrditi da li bi jedan objektivan sud koji presuđuje u činjeničnim pitanjima došao do istog zaključka isključujući svaku razumnu sumnju. Neće svaka činjenična greška biti razlog da žalbeno vijeće ukine presudu, nego samo ona greška koja je uzrokovala nepravilnu presudu, što se kvalifikuje kao krajnje nepravičan ishod sudskog postupka, kao u slučaju kada je optuženi osuđen uprkos nedostatku dokaza o biću krivičnog djela.
80. Prilikom utvrđivanja da li je zaključak pretresnog vijeća bio opravdan žalbeno vijeće kreće od načela da se ne treba olako upuštati u narušavanje činjeničnog stanja koje je utvrdilo pretresno vijeće. Žalbeno vijeće ima na umu, kao opće načelo, da je zadatak da sasluša, provjeri i odmjeri dokaze izvedene na glavnom pretresu prvenstveno u diskrecionoj nadležnosti pretresnog vijeća. Stoga žalbeno vijeće mora iskazati određeno uvažavanje u pogledu činjeničnog stanja koje je utvrdilo pretresno vijeće.
81. Žalbeno vijeće može vlastitim nalazom zamijeniti utvrđenje pretresnog vijeća samo ako jedan objektivan sud koji presuđuje u činjeničnim pitanjima ne bi mogao donijeti takvu presudu, kada dokazi na koje se oslanjalo pretresno vijeće ne bi mogli biti prihvaćeni od strane bilo kojeg objektivnog suda ili kada je ocjena dokaza "potpuno pogrešna".
82. Članom 299. ZKP BiH propisano je kada se presuda može pobijati zbog pogrešno ili nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja. Odlučne činjenice se utvrđuju neposredno pomoću dokaza, ili posredno iz drugih činjenica (indicija ili kontrolnih činjenica). Samo one činjenice koje su sadržane u presudi mogu se smatrati da postoje, te bez obzira što odlučne činjenice postoje, u presudi se uvijek moraju dati razlozi o njihovom

postojanju. U suprotnom nema potpuno utvrđenog činjeničnog stanja (nepotpuno utvrđeno činjenično stanje). Ukoliko neka odlučna činjenica nije utvrđena onako kako je zaista postojala u stvarnosti nekog događaja, onda postoji pogrešno utvrđeno činjenično stanje.

83. U odnosu na neposredne i posredne dokaze Ustavni sud Bosne i Hercegovine naglašava da dokazivanje činjenica putem posrednih dokaza nije samo po sebi u suprotnosti sa načelom pravičnog suđenja u skladu sa članom 6. stav 1. EKLJP. Međutim, dokazanost činjenice putem posrednih dokaza mora se utvrditi izvan svake razumne sumnje, gdje mora postojati čvrsta i logična povezanost tako da činjenični zaključak pretresnog vijeća bude jedini mogući zaključak na osnovu dokaza. Kriterij koji se primjenjuje jeste razumna sumnja. Vrlo rijetko se činjenica može dokazati izvan svake sumnje. Svakako, kao kada se sastave svi dijelovi neke slagalice, ponekad posredni dokazi mogu biti uvjerljiviji od svjedočenja neposrednog očevidca koje može biti podložno varljivosti ljudske percepcije.
84. Ocjenu o tome da li je pogrešno utvrđeno činjenično stanje, Apelaciono vijeće će dati u odnosu na činjenice i utvrđenja na koja je u žalbi ukazano. Kao što je prethodno navedeno, za ovakvu ocjenu treba primijeniti kriterijum po kojem će se razmotriti svi žalbeni prigovori i ocijeniti da li određena odlučna činjenica proizilazi iz izvedenih dokaza.

(ii) Navodi žalbe Tužilaštva Bosne i Hercegovine

85. Iako se žalbom Tužilaštva prvostepena presuda u osuđujućem dijelu izričito ne pobija po žalbenom osnovu pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja, ipak u razlozima žalbe ukazuje se u na pogrešnu ocjenu dokaza u vezi sa utvrđenjem o nepostojanju širokog i sistematičnog napada, pa će stoga biti ocijenjeni i takvi žalbeni prigovori.
86. Tužilaštvo u žalbi navodi da je nedvosmisleno dokazano da je u kritičnom periodu na području Janje, kao i opštine Bijeljina postojao široko rasprostranjen i sistematičan napad, odnosno da je vršen progon civilnog bošnjačkog stanovništva Janje, isključivo na političkoj, nacionalnoj, etničkoj, kulturnoj i vjerskoj osnovi, a na šta upućuje analiza svih provedenih dokaza u postupku. Tužilaštvo je istaklo da iskazi skoro svih saslušanih svjedoka Tužilaštva BiH kada se dovedu u vezu sa nalazom i mišljenjem vještaka Kristijana Nilsena, kao i svim utvrđenim činjenicama u predmetu koji je vođen pred MKSJ protiv Krajišnik Momčila br: IT-00-99-T od 27.09. 2006. godine, kao i materijalnim dokazima uložnim od strane TBiH označenih kao T-10 do broja T-35, dovode do zaključka da je na području Janje i Bijeljine postojao široko rasprostranjen i sistematičan napad dijelova Novosadskog korpusa bivše JNA, vojnih i paravojnih formacija tzv. Arkanovci, te policijskih snaga MUP-a RS, odnosno CSB Bijeljina, SJB Bijeljina i SOM Janja, čiji pripadnici su bili srpske nacionalnosti, a koji napad je bio usmjeren protiv civilnog bošnjačkog i drugog nesrpskog stanovništva na tom području.

(iii) Odluka Apelacionog vijeća

87. Suprotno navodima žalbe, Apelaciono vijeće nalazi da Tužilaštvo BiH svojom žalbom nije osnovano dovelo u pitanje zaključke prvostepene presude kojim je utvrđeno da su *tužilačke tvrdnje o postojanju širokog i sistematičnog napada suviše uopštene*, odnosno da *nisu potvrđene dokazima*¹⁵. Naime, tužilaštvo osporavajući prvostepenu presudu u ovom dijelu, i dalje insistira na dokazima koje je prvostepeni sud cijenio, a čijom ocjenom je utvrđeno da u konkretnom slučaju nisu dokazana, odnosno ostvarena obilježja krivičnog djela zločini protiv čovječnosti. Dakle, pobijana presuda se detaljno osvrće na sve relevantne dokaze kako objektivne tako i subjektivne prirode, a na koje je ukazivano žalbom. Tako iz obrazloženja presude jasno proizlazi da su isti bili predmet ocjene od strane pretresnog vijeća, uz konstataciju da se i iz njih nije mogao izvući zaključak o dokazanosti odlučnih činjenica na okolnosti postojanja elemenata djela zločini protiv čovječnosti, a koje razloge podržava i ovo Vijeće.
88. Prije svega, prvostepeno vijeće nije propustilo cijeliti niti jedan element krivičnog djela zločini protiv čovječnosti, pa tako ni njegov opšti element, kao ni njegova subjektivna obilježja dajući o tome sasvim dostatno obrazloženje. Naime, kako je to vidljivo iz obrazloženja pobijane presude (paragrafi od 199.-274. prvostepene presude) u tom kontekstu cijenen je niz dokaza kako subjektivne tako i objektivne prirode, te je donesen ispravan zaključak da je da u konkretnom slučaju nisu dokazana obilježja navedenog krivično djela.
89. Za ovo vijeće nije sporan cjelokupan kontekst događaja na području općine Bijeljina početkom 1992. godine, niti je sporno da su optuženi bili aktivni policijski službenici, ali to samo po sebi nije dovoljno za zaključak da su vršili progon civilnog bošnjačkog stanovništva Janje, na političkoj, nacionalnoj, etničkoj, kulturnoj i vjeskoj osnovi. Tako i po ocjeni ovog vijeća, suprotno navodima žalbe tužilaštva, nema dokaza da je policija SOM Janja bila dio snaga koje su teškim i sistematičnim kršenjem odredbi međunarodnog humanitarnog prava, progonom bošnjačkog stanovništva doprinijeli njegovom uspješnom provođenju, a također žalbom nije ukazano na bilo kakav propust prvostepene presude prilikom utvrđivanja postojanje diskriminatorne namjere kod optuženih.
90. Potom, prvostepeni sud je izvršio detaljnu analizu izvedenih dokaza optužbe, ali niti iz jednog relevantnog dokaza optužbe, nije moglo izvući pouzdan zaključak da su radnje optuženih bile dio šireg plana, odnosno napada na način da su svojim radnjama opisanim u optužnici djelovali kroz dijeljenje namjere za progonom civilnog nesrpskog stanovništva, iz kojeg razloga ni ovo vijeće nije moglo donijeti drugačiji zaključak u pogledu dokazanosti elemenata krivičnog djela zločini protiv čovječnosti iz člana 172. KZ BiH.
91. Konačno, ovo vijeće ukazuje da za uspješno pobijanje pravilnosti utvrđenog činjeničnog stanja iz pobijane presude nije bilo dovoljno samo ponavljati činjenične tvrdnje iz optužnice i navesti dokaze koji to po stavu tužioca potvrđuju, već je bilo neophodno ukazati iz čega proizilazi navodo pogrešna ocjena svakog od dokaza koje je prvostepeni sud cijenio i na kojima je utemeljio zaključak o svim utvrđenim činjenicama.

---

¹⁵ Vidjeti paragraph 274. Prvostepene presude

92. Dakle, kako žalbom Tužilaštva BiH nije ukazano na konkretne propuste prvostepenog vijeća u ocjeni dokaza, Apelaciono vijeće je žalbu tužilaštva po ovom žalbenom osnovu odbilo kao neosnovanu.

(iv) Navodi žalbe branioca optuženog Milana Đokića

93. Branilac u žalbi smatra nedokazanim inkriminirane radnje u odnosu na oštećenog Salku Hukića, a posebno problematizira zasnivanje takvog utvrđenja na uloženoj izjavi svjedoka Durgutović Mehmeda a koji svjedok je preminuo, te nije bio podvrgnut unakrsnom ispitivanju, niti je izvršena provjera njegove izjave koja je data u fazi istrage.

94. Također smatra nedokazanim radnje stavljene na teret optuženom Đokiću i u odnosu na oštećenog Muharema Trebinčevića, a koji je prema presudi bio udaran više puta pesnicama i nogama po čitavom tijelu. Odbrana takođe smatra da te radnje, sve i da se jesu desile, nemaju karakter mučenja.

95. Branilac u žalbi navodi da tokom postupka nije uložena materijalna dokumentacija o karakteru povreda koje su trpili svjedoci, a nije ni provedeno vještačenje po vještaku medicinske struke koji bi se izjasnio o karakteru tih povrede, odnosno da se izjasni o karakteru trajanja duševnih patnji i posljedicama tih patnji.

96. Odbrana je referirajući se na iskaz svjedoka Nedima Trebinčević, navela da radnje opisane u izreci presude, ne smatra mučenjem, ističući da je Tužilaštvo propustilo saslušati vještaka medicinske struke koji bi mogao okvalificirati koje su to radnje koje imaju karakter mučenja. Isti iskaz se dovodi u vezu i sa radnjama koje je počinio optuženi Krajišnik, a za koje optuženi Đokić odgovara kao pomagač, te u svojim žalbenim navodima odbrana u potpunosti podržava argumentaciju odbrane optuženog Krajišnika.

97. Odbrana navodi da pomenuti svjedok ne može biti svjedok optužbe u odnosu na optuženog Đokića, jer isti ne potvrđuje niti jednu od teza iz osuđujuće presude, niti da je Đokić obezbijedio prostorije za njegovo zlostavljanje, niti da je znao ili mogao znati da je isti zlostavljan, te navodi da se prema izjavi ovog svjedoka optuženi Đokić pojavljuje u SOM Janja tek nakon navodnog zlostavljanja istog, nakon čega je svjedok 20 minuta kasnije pušten kući. S obzirom na iskazanu situaciju, odbrana ističe da ovaj iskaz svjedoka ni po čemu ne inkriminira optuženog Đokića.

(ii) Navodi žalbe branioca optuženog Branislava Trišića

98. Suprotno stavu prvostepenog suda koji je iskaze oštećenih okvalificirao u pobijanoj presudi kao istinite i vjerodostojne, te kao sukladne sa drugim provedenim dokazima, navedene iskaze odbrana smatra da su kontradiktorni sami sebi, te da su isti u okviru unakrsnog ispitivanja od strane odbrane dovedeni u ozbiljnu sumnju i da nisu u skladu sa drugim provedenim dokazima.

99. Odbrana smatra da je iskaz svjedoka Idrisa Camića potrebno uzeti sa rezervom, ne prihvatiti sve istinitim, te ističe da se Vijeće nije osvrnulo na navedene anomalije

prilikom ocjene iskaza ovog svjedoka, a koji je iskaz direktno suprotan iskazu policajca Velida Alihodžića, za kojeg je svjedok Camić tvrdio da ga je priveo u SOM Janja. Svjedok Idris Camić nije identifikovao optuženog Branislava Trišića, a koji mu je navodno prema njegovoj izjavi slomio desnu ključnu kost. Odbrana smatra da se predmetni događaj nije niti desio jer je optuženi bio na stručnom usavršavanju u Beogradu na Institutu za bezbjednost, te pomenutog svjedoka nije ispitivao niti tukao u SM Janja.

100. Oспорavajući iskaz svjedoka Husejna Camića, branilac navodi da ovaj svjedok ne posjeduje medicinsku dokumentaciju o povredama koje je pretrpio.
101. Branilac dalje u žalbi ukazuje na nekonzistentnost u iskazu svjedoka Ahmeda Gruhonjića vezano za identitet lica koje ga je prema njegovim navodima zlostavljalo u stanici policije, a za koje je tvrdio da se radi o Milanu Trišić, pa Branislavu Trišiću, a što njegov iskaz čini neuvjerljivim.
102. Odbrana je na kraju ukazala na stav da se presuda ne može i ne smije temeljiti na iskazu samo jednog svjedoka, pogotovo kada taj iskaz nije saglasan sa svim ostalim dokazima, a što potvrđuje i sudska praksa kako međunarodnih sudova, tako i Suda BiH.

(iii) Navodi žalbe branioca optuženog Zorana Tanasića

103. Odbrana ovog optuženog je navela da se u Janji nije dešavao oružani sukob u smislu citirane definicije i sudske prakse, te posebno istakla da se akt intervencije policije prema oštećenom Baćevac Amiru, a što je opisano tačkom I stav (1) tačka a presude, ne može dovesti u vezu sa oružanim sukobom.
104. Branilac dalje navodi da se radilo o incidentu koji je doveo do ometanja službenog lica u vršenju službene dužnosti, a što opravdava intervenciju policije. U tom smislu, branilac ukazuje na iskaze svjedoka koju su provedeni na navedene okolnosti, napominjući da više nije bilo problema sa oštećenim Amirom Baćevac.

(iv) Navodi žalbe branioca optuženog Žarka Milanovića

105. Odbrana je žalbi istakla da postoji niz dokaza kako Tužilaštva tako i odbrane, a koji ne potvrđuju navode svjedoka Ibrahimović Fahrudina, već su u potpunoj kontradiktornosti sa istim. Odbrana je stava da ovi dokazi ne potvrđuju navode iz optužnice, kao ni presude, te isključuju učešće optuženog Milanovića u događaju od 21/22 januara 1994. godine.
106. Potom je navela da se Vijeće prilikom analize iskaza svjedoka Fahrudina Imamovića, Sabita Dedića, Senahida Softića i Izeta Beganovića, propustilo baviti svjedočenjem svjedoka Jusufović Alije koji je svjedočio dana 30.08. 2018. godine.
107. Žalbom je potom ukazano na iskaz svjedoka odbrane Zvonimira Simića, za kojeg je vijeće utvrdilo da je dat s ciljem pomaganja optuženom. Odbrana je istakla da je sud propustio obrazložiti iz kojeg razloga je izveo takav zaključak, posebno kada se ima u vidu da je iskaz ovog svjedoka potvrđen materijalnim dokazom, te uputila na obavezu suda da ocjeni svaki dokaz pojedinačno i sve u međusobnoj vezi, te da tom prilikom sud ne smije iznasti paušalne ocjena.

108. Odbrana je istakla da je u prvostepenoj presudi došlo do kršenja principa in dubio pro reo, na način da osuđeni Milanović Žarko nije oslobođen po svim tačkama optužnog akta navodeći da je svrha krivičnog postupka da niko nevin ne bude osuđen te da se učiniocu krivičnog djela izrekne krivičnopravna sankcija ustanovljena zakonom, kao i da sud u sumnji mora ići u korist optuženog, a da činjenice koje idu na štetu optuženog moraju biti utvrđene sa potpunom sigurnošću.

(v) Navodi žalbe branioca optuženog Mladena Krajišnika

109. Odbrana je istakla da je u pobijanoj presudi pogrešno utvrđeno činjenično stanje vezano za inkriminiranu situaciju koja se dešavala u prostorijama SOM Janja, u prvoj polovini 1993. godine, a najkasnije do 20.06.1993. godine, a u kojoj se između ostalih navodi optuženi Mladen Krajišnik kao osoba koje je izvršila radnje mučenja nad civilom Nedimom Trebinčevićem, na način da je pomenutog svjedoka napao, udarajući ga u više navrata nogama obuvenim u čizme i zatvorenim pesnicama po cijelom tijelu, glavi, leđima i bubrezima, a za koje činjenično stanje odbrana tvrdi da nije pravilno utvrđeno, prvenstveno se referirajući na iskaz svjedoka Muharema Trebinčevića, koji je lično poznao optuženog, a koji je u svome iskazu naveo da isti nije bio prisutan u prostorijama SOM Janja za vrijeme trajanja opisanog događaja.

110. Potom je u žalbi navedeno da je prvostepeno vijeće pogrešno utvrdilo činjenično stanje vezano za identitet optuženog Mladena Krajišnika kada je ukazalo povjerenje iskazu svjedoka Nedima Trebinčevića, koji je potvrdio da je osoba koja ga je zlostavljala u prostorijama SOM Janja, optuženi Krajišnik. Odbrana je stava da je sud pogrešno cijenio da je dati iskaz dovoljno vjerodostojan i zakonit.

111. Na kraju je u žalbi navedeno da je u prvostepenoj presudi izostalo obrazloženje protivrječnih dokaza. Stav je odbrane da su bitne povrede odredbi krivičnog postupka dovele do pogrešno utvrđenog činjeničnog stanja, te posljedično i do zaključka o krivici optuženog Krajišnika.

(vi) Nalazi Apelacionog vijeća

112. Analizirajući žalbene prigovore branilaca optuženih Đokića, Trišića, Tanasića, Milanovića i Krajišnika po ovom žalbenom osnovu, Apelaciono vijeće iste nalazi neosnovanim.

113. Prije svega, analizom žalbenih prigovora branilaca optuženih u pogledu ovog žalbenog osnova, vijeće primjećuje da se suštinski prigovori u najvećoj mjeri odnose na osporavanje ocjene dokaza, kao i kredibiliteta pojedinih svjedoka, pri čemu se ukazuje kako na razlike u njihovim svjedočenjima na glavnom pretresu i istrazi, tako i na međusobne razlike, te na razlike u odnosu na svjedočenje svjedoka odbrana.

114. U tom smislu, ovo vijeće nalazi da se prvostepena presuda (u odnosu na osuđujući dio presude) u najvećoj mjeri zasniva na iskazima svjedoka, stanovnika Janje, koji su oštećeni krivičnim djelom, a koji su se u većoj ili manjoj mjeri poznavali optužene, ili su bili u poziciji da nakon inkriminisanog događaja pouzdano saznaju identitet optuženih, iz kojih razloga je očito da su ovi svjedoci imali neposredna i najbolja saznanja u pogledu, ne samo identiteta optuženih, već i o njihovim konkretnim radnjama.

115. Nasuprot žalbenim prigovorima, ovo Vijeće konstatuje, a što je saglasno sa odlukom prvostepenog vijeća koje je pravilno utvrdilo da je optuženi Milan Đokić pomagao, podržavao, te na druge načine učestvovao u radnjama mučenja nad oštećenima Salkom Hukićem, Mehmedom Durgutovićem, Muharemom Trebinčevićem i Nedimom Trebinčevićem, cijeneći da su iskazi svjedoka pouzdani, te dovodeći ih u međusobnu vezu čine povezanu logičku cjelinu. Stoga im je prvostepeno vijeće u potpunosti poklonilo vjeru, te na temelju datih iskaza svjedoka, uz ostale provedene dokaze, donijelo ispravnu i na zakonu utemeljenu odluku.
116. Oспорavajući osuđujući dio presude u odnosu na optuženog Đokića, njegov branilac u žalbi ukazuje na pogrešnu ocjenu na iskaza svjedoka Muharema Trebinčevića, Nedima Trebinčevića, te pročitanoj izjavi Mehmeda Durgutovića, insistirajući na razlikama u njihovima izjavama, te osporavajući zaključak suda da je optuženi bio komandir SOM-a Janja, odnosno da je isti stavio na raspolaganje prostorije SOM Janja za saslušanje privedenih lica. Međutim, suprotno tome, prvostepeni sud je nesumnjivo utvrdio i dao detaljno obrazloženje da je optuženi Đokić u inkriminisano vrijeme za tačke za koje je osuđen (prva polovina 1993. godine) bio na dužnosti komandira SOM-a Janja¹⁶, te je u tom pogledu imao u vidu iskaze svjedoka koji su svjedočili na tu okolnost, ali je svoj zaključak u najvećoj mjeri bazirao na ocjeni materijalne dokumentacije¹⁷. Tako je prvostepeni sud pravilno imao u vidu dokumentaciju MUP-a RS¹⁸ u kojoj se detaljno navedeno ko su bili komandiri SOM Janja tokom 1992. i 1993. godine, a po kojoj je optuženi Đokić nesporno bio komandir u periodu od 01.12.1992. godine do 21.06.1993. godine, a što je u skladu sa iskazima svjedoka Nedima i Muharema Trebinčevića, te pročitanoj iskaza svjedoka Mehmeda Durgutovića koji su jasno naveli da se inkriminirani događaj, u kojem je učestvovao optuženi Đokić, desio u prvoj polovici 1993. godine, na način da su ove događaje vezali za određene porodične okolnosti ili period u kalendarskoj godini (smrt članova porodice, proljeće, juni)¹⁹. Po ocjeni ovog vijeća dokaz na koji branilac ukazuje u žalbi²⁰ nije od posebnog značaja za utvrđivanje odlučnih činjenica.
117. Pored navedenog, iskazi ovih svjedoka bilo su međusobno saglasni u pogledu odlučnih činjenica u odnosu na radnje optuženih, odnosno da su u SOM Janja zatekli optuženog Đokića, koji je potom svojim radnjama pomogao u zlostavljanju oštećenih tako što je stavio na raspolaganje prostorije SOM-a. S obzirom da su ovi svjedoci konkretno govorili o ulozi optuženog Đokića, pri čemu nisu imali dilemu o njegovom prisustvu i identitetu, ovo vijeće, nalazi da odbrana žalbom nije dovela u pitanje pravilnost zaključaka iz pobijane presude. Odbrana je insistirajući na pojedinim razlikama u iskazima svjedoka nastojala dovesti u pitanje pouzdanost svjedočenja ovih svjedoka, ali po ocjeni ovog vijeća, ne radi se o bitnim razlikama, s obzirom da su svjedoci bili međusobno saglasni u svjedočenju u pogledu odlučnih činjenica (da je optuženi bio prisutan u stanici te da je stanicu stavio na raspolaganje za njihovo zlostavljanje), te izostanak bilo kakvog motiva za lažnim svjedočenjem.

---

¹⁶ Vidjeti paragraph 376. Prvostepeni sud

¹⁷ Vidjeti paragraph 376. Prvostepene presude

¹⁸ T-53 Dopis MUP-a Banja Luka broj: 04/2-110.2-91/14 od 14.08.2014.godine, zajedno sa dopisima PS Janja broj: 10-01/4-860/14 od 17.07.2014.godine i CJB Bijeljina broj: 10-04-110.1-71/14 od 22.07.2014.godine

¹⁹ Vidjeti paragrafe 434., 444. Prvostepene presude

²⁰ Zapisnik o saslušanju svjedoka Salke Hukića od 19.08.1993. godine

118. Također, što se tiče pročitano g iskaza svjedoka Mehmeda Durgutovića, kao što je to ranije navedeno, prvostepeni sud nije isključivo na iskazu ovog svjedoka zasnovao svoju presudu, već je isti doveo u vezu sa drugim dokazima, na koji način je sud bio u mogućnosti da provjeri vjerodostojnost njegovog svjedočenja.

119. Prihvatanje iskaza ovog svjedoka je u skladu I sa kriterijima koje je kroz svoju praksu razvio i Evropski sud za ljudska prava:²¹

i) je li postojao valjan razlog za odsutnost svjedoka i, posljedično, prihvaćanje neprovjerenog iskaza odsutnog svjedoka kao dokaza (paragrafi 119.-125.);

(i) je li iskaz odsutnog svjedoka predstavljao jedini ili odlučujući temelj za optuženikovu osudu (paragrafi 119. i 126.-147.); i

(ii) je li bilo dovoljno uravnotežujućih faktora, uključujući jaka procesna jamstva, koji bi nadoknadili teškoće koje obrana trpi kao posljedicu prihvaćanja neprovjerenog iskaza, te koji bi osigurali da je suđenje u cjelini bilo pošteno (paragraf 147.)

120. Stoga, u skladu sa navedenom praksom, a kako u konkretnom slučaju, pored iskaza svjedoka Mehmeda Durgutovića koji je preminuo i čiji je iskaz pročitao, tužilaštvo je provelo i druge potkrijepljujuće dokaze koji su dovedeni u međusobnu vezu i služili kao kontrolni dokazi, to i po ocjeni ovog vijeća nije postojao bilo kakav drugi opravdan razloga da ovaj dokaz ne bude osnov za utvrđenje odlučnih činjenica u ovom predmetu.

121. Nadalje, po ocjeni ovog Vijeća, ne stoje ni navodi žalbe branioca optuženog Branislava Trišića o nekredibilitnosti i kontradiktornosti iskaza svjedoka Idriza Camića, Husejna Camića i Ahmeta Gruhonjića, imajući u vidu da je prvostepeni sud dao detaljno ocjenu pouzdanosti njihovog svjedočenja, a što prihvata i ovo vijeće. Naime, ovi svjedoci nisu imali dilemu u pogledu identiteta optuženog Trišića, odnosno da je on osoba koja ih je ispitivala i zlostavljala, te su tom pravcu dali saglasne i međusobno dopunjujuće izjave.²² U tom smislu važno je napomenuti da je svjedok Idriz Camić u istrazi vršio i prepoznavanje optuženog, kojom prilikom je svjedok nakon opisa, među prezentovanim fotografijama sa različitim licima, prepoznao optuženog Trišića kao osobu koja je počinila inkriminisane radnje prema njemu. Iako svjedok Husejn Camić nije mogao u sudnici prepoznati optuženog, to i nije od posebnog značaja, s obzirom da se svjedok u istrazi precizno izjasnio o njegovom identitetu kao osobe koja je ga je zlostavljala, a što je u saglasnosti i sa iskazima svjedoka Idriza Camića i Ahmeta Gruhonjića koji su optuženog slično opisali. Isto tako, iako je svjedok Husejn Camić osobu koja ga je mučila označavao kao *Milan ili Branislav Trišić*, i po ocjeni ovog vijeća nema sumnje da se radilo o optuženom Branislavu Trišiću, s obzirom da iz provedenih dokaza ne proizilazi da je u SOM Janja u inkriminisano vrijeme, pored optuženog bio još jedan policijski službenik prezimena Trišić.

122. Suprotno navodima branioca optuženog Trišića, po ocjeni ovog vijeća, sposobnost svjedoka Idriza Camića da svjedoči u istrazi nije sporna, imajući u vidu da vještak, prim. dr, Petko Grubač nije izričito u nalazu naveo da je ovaj svjedok nesposoban za

---

²¹ Predmet Al-khawaja i Tahery protiv Ujedinjenog kraljevstva br. 26766/05 i 22228/06

²² Vidjeti paragraf 503. Prvostepene presude.

svjedočenje, iz kojeg razloga, po ocjeni ovog vijeća, nije bilo osnova da se njegova izjava ne koristi kao dokaz u krivičnom postupku.²³

123. Također, za ovo vijeće nisu sporni niti zaključci prvostepenog vijeća da je optuženi Tanasić mučio oštećene Amira Bačevca i Mustafu Hadžića, koji su detaljno opisali postupanje optuženog Tanasića prema njima, navodeći da optuženog poznaju i prije inkriminisanog perioda. Dakle, radi se o licima koji nisu imali bilo kakve dileme u pogledu identiteta optuženog, a pri tome kod istih također nije utvrđeno niti postojanje motiva da lažno terete optuženog. Bez obzira što su pojedini svjedoci za oštećenog Bačevca navodili da je bio neugodan prema policiji, to u konkretnom slučaju ne umanjuje krivicu optuženog, niti dovodi u pitanje postojanje elementa predmetnog djela, jer je zabrana mučenja apsolutna, odnosno postoji bez obzira na ponašanje žrtve ili motiv organa.²⁴ Ono što je bitno naglasiti, oštećeni Bačevac je nakon incidenta na mostu, priveden i fizički zlostavljan u SOM Janja da bi potom od njega bile iznuđivane informacije, odnosno traženo je da navede osobe koje posjeduju oružje, iako je to nije bio povod njegovog privođenja. Stoga se ne može reći da se radilo o zakonitoj intervenciji policije prema oštećenom Amiru Bačevcu, jer se isti nakon privođenja fizički zlostavljan i ispitivan na potpuno druge okolnosti, a ne na one koje su zapravo dovele, odnosno bile povod njegovom privođenju. Dakle, suprotno navodima žalbe, ovo vijeće nalazi da je prvostepeni sud pravilno utvrdio sve odlučne činjenice kako u pogledu identiteta optuženog Tanasića, tako i u pogledu njegovih radnji kojima su ostvarena obilježja mučenja, kao radnje učinjenja krivičnog djela Ratni zločin protiv civilnog stanovništva.

124. Dalje, Apelaciono vijeće, suprotno navodima žalbe branioca optuženog Milanovića, nalazi da je prvostepeni sud dao pravilnu ocjenu iskaza svjedoka Fahrudina Ibrahimovića, te potom ovaj iskaz doveo u vezu sa iskazima svjedoka Sabita Dedića, Senahida Softića i Izeta Beganovića. Naime, analizirajući iskaze ovih svjedoka, proizilazi da se isti međusobno nadovezuju i nadopunjuju na način da je svjedok Ibrahimović detaljno opisao inkriminirani događaj, navodeći da je mučen od strane optuženog Milanovića i drugih neidentifikovanih policajaca, kojom prilikom je prepoznao optuženog, jer je istog poznavao i prije inkriminiranog događaja. Svjedoci Dedić, Softić i Beganović su potvrdili navode svjedoka Ibrahimovića u pogledu njihovog dovođenja u stanicu milicije i činjenicu da je ovaj svjedok bio mučen. Međutim, iako nisu naveli da je to učinjeno od strane optuženog Milanovića, za ovo vijeće nije problematično što je optuženi identifikovan samo od svjedoka Ibrahimovića, jer je ovaj svjedok bio detaljan u pogledu njegovog identiteta, a njegovo svjedočenje u pogledu drugih okolnosti vezanih za ovu tačku optuženja je u skladu sa svjedočenjem ovih svjedoka, odnosno radi se o iskazima svjedoka koji se međusobno nadovezuju i nadopunjuju tako da je vijeće imalo mogućnost da provjeri iskaz svjedoka Ibrahimovića. Bitno je napomenuti također da kod svjedoka nije utvrđeno postojanje bilo kakvog motiva da neosnovano tereti optuženog. To posebno ako se ima u vidu da svjedok pored optuženog spominje i druge, njemu nepoznate policajce, iz čega proizilazi da se isti prilikom svjedočenja ograničio isključivo na one okolnosti koje su mu poznate, bez potrebe da iznose okolnosti koje su mu ostale nepoznate.

125. Isto tako, Apelaciono vijeće smatra da je prvostepeni sud dao prihvatljivo i detaljno obrazloženje u pogledu identifikacije optuženog Krajišnjika, o čemu je svjedočio svjedok

---

²³ Vidjeti paragrafe 78.-80. Prvostepene presude

²⁴ V., na primjer Kalashnikov protiv Rusije (predstavka br. 47095/99) presuda od 15. jula 2002, stav 95.

Nedim Trebinčević, kojom prilikom je sud pravilno dao i ocjenu vjerodostojnosti njegovog iskaza. Ovaj svjedok se saglasno u istrazi i na glavnom pretresu izjasnio u pogledu identiteta optuženog Krajišnika kao osobe koja ga je mučila, pri čemu, provjeravajući tačnost njegovog svjedočenja, sud je utvrdio da osim optuženog Krajišnika, u SOM Janja nije bilo drugog lica sa istim prezimenom ili nadimkom.²⁵ Stoga, suprotno navodima žalbe odbrane kojim se ukazivalo na opis optuženog od strane ovog svjedoka, učešće optuženog Krajišnika je utvrđeno van razumne sumnje u radnjama prema oštećenom Nedimu Trebinčeviću, iz kojeg razloga je žalba odbrane i u ovom dijelu odbijena kao neosnovana.

126. Suprotno navodima žalbi branilaca optuženih, prvostepeno vijeće je u cjelosti imalo u vidu iskaze svjedoka, te pravilno konstatovalo, da određene okolnosti na strani svjedoka ne znače same po sebi da se svjedočenje tog svjedoka mora odbaciti kao nepouzdan, već je, naprotiv, dužnost suda, da takav dokaz pažljivo analizira kako sadržajno tako i u vezi sa ostalim dokazima. U konkretnom slučaju prvostepeno vijeće je pravilno postupilo, nakon što je analizirajući sadržaj iskaza svjedoka, dovodeći ih u vezu sa drugim dokazima, izvelo zaključak o krivici optuženih.

127. Dakle, prvostepeno vijeće je, suprotno navodima žalbi, imalo u vidu razlike u iskazima na kojima je insistirano u žalbama optuženih, kao i subjektivne okolnosti na strani svjedoka, te je pravilno zaključilo da nema sumnje u istinitost svjedočenja svjedoka tužilaštva u pogledu inkriminiranih događaja, te je za taj zaključak dato razumno i logično objašnjenje, usljed čega se prigovori odbrane ocjenjuju neosnovanim. U konkretnom slučaju prilikom ocjene iskaza svjedoka na kojima se temelje utvrđenja iz osuđujućeg dijela presude prvostepeno vijeće je pravilno uočilo mnogo pojedinosti koje se međusobno poklapaju, a koje se uklapaju u činjenični okvir događaja na način kako su opisani optužnicom, usljed čega sud nije sumnjao u pozdanost njihovog svjedočenja. Ovo vijeće ponovo napominje da pretresno vijeće pred kojim se provode dokazi ima diskreciono pravo da evaluiira eventualne nepodudarnosti koje su istaknute u iskazu svjedoka i da razmotri da li je svjedok, uzevši iskaz u cjelini, pouzdan, te da li je njegovo svjedočenje vjerodostojno, što je prvostepeno vijeće, kako to jasno proizilazi iz obrazloženja pobijane presude, i učinilo u konkretnom slučaju, pri čemu je nužno imati u vidu protek vremena od kada se desio kritični događaj, te da je u skladu sa tim i sjećanje svjedoka zasigurno pretrpjelo određene promjene, odnosno da postoji nemogućnost pamćenja svih detalja i okolnosti koje su postojale u vrijeme kada su krivičnopravne radnje izvršene, što je i ovo Vijeće imalo u vidu prilikom ocjene iskaza svjedoka. Apelaciono vijeće na ovom mjestu, saglasno stavu MKSJ u predmetu Furundžija, ukazuje da od lica koja su preživjela takva traumatična iskustva (a radi se o nesumnjivo traumatičnom događaju): "nije razumno očekivati da se sjećaju sitnih detalja događaja kao što su datum ili vrijeme. Također nije razumno očekivati da se sjećaju svakog pojedinačnog elementa kompliciranog i traumatičnog redoslijeda događaja. Ustvari, nedosljednosti mogu pod određenim okolnostima ukazivati na istinitost i na činjenicu da na svjedoke nije uticano."

128. U konkretnom slučaju, svjedočenje svjedoka, na način kako je to cijenio prvostepeni sud u odnosu na osuđujućio dio izreke presude (analizirajući njihove iskaze sa glavnog pretresa i istrage, te dovodeći ih u međusobnu vezu) nije ostavilo prostora za sumnju da su optuženi zaista učesnici inkriminisanog događaja, jer su

---

²⁵ Vidjeti paragraf 446.-447. prvostepene presude

svjedoci bili precizni u pogledu njihovog identiteta i konkretnih radnji koje su im stavljene na teret. Kao što je to već prethodno navedeno, vrlo je bitno da je prvostepeno vijeće imalo mogućnost da iz prve ruke posmatra ponašanje svjedoka na glavnom pretresu kojom prilikom su svjedoci imali mogućnost pojasniti svoj iskaz u pojedinostima, odnosno pojasniti razlike u odnosu na ranije date iskaze u istrazi, te je vijeće dalo ocjenu vjerodostojnosti njihovog svjedočenja i utvrdilo da se ne radi o razlikama (u odnosu na iskaze drugih svjedoka) koje dovode u pitanje kredibilitet svjedoka.

129. Nadalje, analizirajući sadržaj žalbe branioca optuženog Trišića, ali i drugih branilaca, Apelaciono vijeće primjećuje da se žalbama nastoje osporiti utvrđenja prvostepenog suda ukazivanjem da se u pogledu identiteta ili radnji optuženih u najvećoj mjeri zasnivaju na iskazu samo jednog svjedoka, pri čemu se žalbama nastojao umanjiti značaj takvih iskaza.
130. Međutim, Apelaciono vijeće naglašava da je pretresno vijeće moglo osuditi optužene i na osnovu iskaza samo jednog svjedoka, što je i u skladu sa dosadašnjom praksom ovog suda. Dokaz koji je zakonit, autentičan i vjerodostojan može biti dovoljan da se optuženi osudi, čak i ako je riječ o iskazu samo jednog svjedoka. Ovakav stav je u potpunosti u skladu sa principom slobodne ocjene dokaza proklamovanim u članu 15. ZKPBiH po kojem sud u utvrđivanju činjenica nije vezan posebnim formalnim dokaznim pravilima.
131. Pretresno vijeće Suda BiH u predmetu Mejakić je također u odluci, koju je u relevantnim dijelovima potvrdilo Apelaciono vijeće, osudilo optuženog samo na osnovu iskaza oštećenog lica, pri tome potvrđujući da “realno nema razloga da se ne pokloni vjera iskazu tog svjedoka u situaciji kada je svjedok, kao jedini očevidac nekog događaja, sam svjedočio o okolnostima tog događaja [...] ako je iskaz nekog svjedoka saglasan u odlučnim činjenicama sa iskazima drugih svjedoka u vezi sa određenim događajem.”²⁶
132. MKSJ je također potvrdio zakonitost osude lica koje se tereti za teško kršenje međunarodnog prava, na osnovu iskaza jednog svjedoka. Pretresno vijeće u predmetu Tadić, koje je prvo razmatralo ovo pitanje, zaključilo je da, premda je svjedok Hase Ičić “jedini svjedok čiji iskaz podržava ovaj navod, kvalitet njegovog iskaza dovoljan je za potvrdu navoda”.
133. Stoga, i po ocjeni ovog Vijeća, nije doveden u pitanje kredibilitet, odnosno istinitost svjedočenja svjedoka koja su uvjerljivo i dosljedno opisali događaje u kojima su učestvovali optuženi, pri čemu ovo Vijeće nije našlo postojanje motiva na strani ovih svjedoka da neosnovano terete optužene, što je posebno značajno u situaciji kada su pojedini svjedoci, kako to proizilazi iz njihovih iskaza, prije inkriminisanog događaja poznavali većinu optuženih²⁷, pri čemu njihovi odnosi do inkriminisanog događaja nisu bili narušeni.
134. Nadalje, što se tiče navoda da Vijeće nije cijenilo dokaze pojedinih optuženih, Apelaciono vijeće iste također smatra neosnovanim. Naime, a kao što se to može vidjeti iz obrazloženja prvostepene presude, prvostepeno vijeće je dalo vrlo detaljan

---

²⁶ Vidjeti presudu Suda BiH broj X-KR/06/200 od 30.05.2008. godine, str. 176.

²⁷ Vidjeti paragraf 371. Prvostepene presude

osvrst na tezu odbrane optuženog Trišića kojima se nastojao dokazati da se optuženi u inkriminisano vrijeme nalazio na stručnom usavršavanju u Beogradu²⁸, kojom prilikom je vijeće sa posebnom pažnjom cijenilo dokaze koje je odbrana izvodila u tom pravcu. Međutim, provedeni dokazi odbrane nisu uvjerali prvostepeno Vijeće da optuženi zaista nije bio u Janji u inkriminisano vrijeme, posebno ako se ima u vidu da se ti dokazi kose sa saglasnim iskazima svjedoka Tužilaštva koji su bili sigurni u pogledu identiteta i učešća optuženog Trišića u inkriminisanoj događaju, a što je prvostepeno, ali i Apelaciono vijeće, u ovom pogledu našlo pouzdanim i uvjerljivim za donošenje zaključaka o odlučnim činjenicama. Sa druge strane, nakon analize dokaza odbrane koji ukazuju na alibi optuženih, vijeće je zaključilo da postoje znatne neodređenosti, s obzirom da su svjedoci odbrane uglavnom neprecizno govorili o vremenu koje optuženi proveo na usavršavanju, usljed čega prvostepeno Vijeće je pravilno postupilo kada nije prihvatilo takve teze odbrana.

135. Isto se odnosi i na iskaz svjedoka Zvonimira Simića, a čiji iskaz je suprotno navodima žalbe, imao u vidu prvostepeni sud²⁹, čijom ocjenom nije bilo moguće utvrditi drugačije činjenično stanje u odnosu na optuženog Milanovića, jer kako to pravilno proizilazi iz prvostepene presude i ovaj svjedok je naveo određene nepreciznosti u pogledu uloge i kretanja optuženog u inkriminisano vrijeme. Nasuprot tome, svjedoci Tužilaštva, koji su prethodno elaborirani (u odnosu na osuđujući dio presude), su bili vrlo precizni, sa visokim stepenom saglasnosti, odnosno ubjedljivi u pogledu učešća ovih optuženih u inkriminisanim radnjama, a za što je dato detaljno obrazloženje u prvostepenoj presudi.
136. Branioци optuženih Đokića i Trišića u žalbama su prigovorili kako u toku postupka nije uložena medicinska dokumentacija u pogledu povreda oštećenih, te branilac optuženog Đokića dodaje da nije provedeno niti vještačenje po vještaku medicinske struke o karakteru povreda kod oštećenih. Razmatrajući ove prigovore, ovo Vijeće ističe da je sud zaključke o posljedicama postupanja prema tim licima bazirao na iskazima svjedoka koji su navedeni u presudi. To što u spis nije uložena medicinska dokumentacija o stepenu povreda oštećenih, ne znači da posljedice zlostavljanja tih lica i ne postoje, obzirom da su svjedoci koji su saslušavani na te okolnosti opisali način na koji je prema njima postupljeno, pri tome govoreći i o posljedicama koje su nastupile, a kod pojedinih su i danas prisutne. Stoga nedostatak medicinske dokumentacija ne dovodi u pitanje zaključak da su ovi svjedoci zaista bili fizički zlostavljanji na način kako je to opisano izrekom presude.
137. Također, u pogledu postojanja medicinske dokumentacije o stepenu povreda oštećenih, Apelaciono vijeće ponovo ističe kao opći princip da se do pravnih utvrđenja o izvršenju djela ne dolazi primjenom konkretne formule. Član 15. ZKPBiH (Slobodna ocjena dokaza) predstavlja manifestaciju starog principa testimonia panneranda sunt, non numeranda (dokazi se cijene, ne broje se). Ovaj princip naglašava razmatranje vrijednosti, težine i kvaliteta dokaza, a ne kvantiteta, višestrukosti ili prirode dokaza. Pretresno vijeće stoga ima pravo da se prilikom utvrđivanja postojanja ili nepostojanja činjenica u potpunosti i cjelosti oslanja na dokaze u obliku iskaza svjedoka. Shodno tome, nepostojanje materijalnih dokaza, tj medicinske dokumentacije o posljedicama fizičkog maltretiranja oštećenih ne umanjuje snagu drugih dokaza koji upućuju na optuženog kao počinioca predmetnog djela. Navedene inkriminacije se su događale u

---

²⁸ Vidjeti paragraph 502. Prvostepene presude

²⁹ Vidjeti paragrafe 464.-466. Prvostepene presude

ratno vrijeme, a imajući u vidu činjenicu preteka dužeg vremenskog perioda od inkriminisano događaja, teško je i očekivati da svaki svjedok posjeduje dokumentaciju o svim posljedicama koje je preživio.³⁰

138. U pogledu prigovora odbrana optuženih koje su isticali više puta u žalbama, da prvostepeni sud nije pravilno primjenio načelo *in dubio pro reo*, Apelaciono vijeće ističe da je prvostepeno vijeće pravilno izvelo zaključak o krivici optuženih (koji su osuđeni prvostepenom presudom) obrazlažući dokaze koji nedvojbeno ukazuju da su optuženi postupali kao izvršiocu u konkretnom slučaju. S toga i ne stoji tvrdnja odbrana da je u konkretnom slučaju trebalo primijeniti ovo načelo, jer kako to slijedi iz prvostepene presude, sve činjenice koje idu na štetu optuženih utvrđene su sa potpunom sigurnošću, van razumne sumnje, tj iskazi svjedoka na koje se presuda poziva su pouzdani, uvjerljivi, zatim saglasni u pogledu odlučnih činjenica, te potkrijepljeni i drugim provedenim dokazima.
139. S druge strane, prvostepeni sud je imao u vidu i iskaze svjedoka gdje svjedoci nisu bili precizni u pogledu odlučnih činjenica, ili nisu imali neposredna saznanja, odnosno gdje je teza tužilaštva, provedenim dokazima odbrane, dovedena u pitanje, te je sud u oslobađajućem dijelu presude sasvim ispravo primjenio princip *in dubio pro reo*. Drugim rječima kazano, prvostepeni sud je sa posebnom pažnjom cijenio provedene dokaze, te suprotno žalbenim prigovorima ovo vijeće nalazi da je prvostepeni sud dao detaljno i na sveobuhvatnoj analizi provedenih dokaza zasnovano obrazloženje u pogledu svih odlučnih činjenica u odnosu na osuđujući dio izreke, pa je iz svih navedenih razloga žalbene prigovore i po ovom žalbenom osnovu valjalo odbiti kao neosnovane.

C. POVREDA KRIVIČNOG ZAKONA IZ ČLANA 296. STAV 1. TAČKA B) Z VEZI SA ČLANOM 298. ZKP-A BiH

(i) Standardi za odlučivanje po žalbi

140. Podnosilac žalbe koji tvrdi da je došlo do pogrešne primjene zakona mora, kako je već rečeno, navesti barem tu navodnu pogrešku, iznijeti argumente u prilog svojoj tvrdnji i obrazložiti na koji način je ta pogreška uticala da odluka bude nezakonita.
141. U slučaju kada povreda zakona proizlazi iz primjene pogrešne pravne norme u presudi, žalbeno vijeće može navesti tačnu pravnu normu i shodno tome preispitati relevantna činjenična utvrđenja pretresnog vijeća. Time žalbeno vijeće ne ispravlja samo pravnu grešku nego primjenjuje odgovarajuću pravnu normu na dokaze sadržane u spisu.

---

³⁰ Vidjeti presudu vijeća Apelacionog odjeljenja broj S1 1 K 016600 16 Krž 3 od 27.06.2016. godine, paragraph 79.

142. U slučaju kada žalbeno vijeće zaključi da je pretresno vijeće pogriješilo u primjeni zakona, ali je uvjereno u tačnost činjeničnog stanja koje je utvrdilo pretresno vijeće, žalbeno vijeće će preinačiti presudu u svjetlu pravilne primjene zakona i po potrebi samo utvrditi odgovarajuću kaznu, kako je to i propisano članom 314. i 308. ZKPBiH.

(i) Navodi žalbe Tužilaštva BiH

143. Tužilaštvo Bosne i Hercegovine, osporavaći ocjenu dokaza u pogledu širokog i sistematičnog napada, insistira da sud u pogledu osuđujućeg dijela presuda promjeni pravnu kvalifikaciju, na način da optužene, oglasi krivim zbog počinjenja krivičnog djela Zločini protiv čovječnosti iz člana 172. KZBiH.

(ii) Nalazi Apelacionog vijeća

144. Kada su u pitanju ovi navodi žalbe kojima tužilaštvo ukazuje da je u konkretnom slučaju (u odnosu na osuđujući dio presude) trebalo primjeniti drugu pravnu kvalifikaciju, s obzirom da tužilaštvo nije osnovano ukazalo na pogrešnu ocjenu dokaza, na način da nisu dovedeni u pitanje zaključci prvostepene presude kojima je utvrđena nedokazanost elemenata krivičnog djela Zločini protiv čovječnosti iz člana 172. KZBiH, po ocjeni ovog vijeća nema osnova za primjenu ove pravne kvalifikacije, tako da je žalba tužilaštva i u ovom dijelu odbijena kao neosnovana.

(ii) Navodi žalbe branioca optuženog Đokić Milana

145. Odbrana je istakla da nisu ispunjeni uslovi za ostvarenje bića krivičnog djela ratnog zločina protiv civilnog stanovništva, što je prema stavu odbrane, posljedično dovelo do povrede krivičnog zakona na štetu optuženog Milana Đokića, a nadalje navodi da optuženi nije niti naredio, niti počinio bilo koju nezakonitu radnju, te odbrana ističe da se ratni zločin ne može počinuti nečinjenjem.

146. Branilac je u žalbi posebno potencirao da radnje optuženih ne dosežu standard mučenja navodeći da nema dokaza o težini povreda, te ističući da kod mučenja fizička i psihička bol mora biti snažna.

(iii) Navodi žalbe optuženog Branislava Trišića

147. Odbrana je u svojoj žalbi navela da je u pobijanoj presudi došlo do povrede krivičnog zakona u članu 298. ZKP BiH, s obzirom da se nisu realizovali opšti elementi krivičnog djela za koji se optuženi tereti, to jest elementi krivičnog djela Ratnog zločina protiv civilnog stanovništva iz člana 142. stav 1. KZSFRJ, odnosno da djelo mora biti počinjeno suprotno pravilima međunarodnog prava, te da kršenje mora biti počinjeno u

vrijeme rata, oružanog sukoba ili okupacije, a djelo počinioca mora biti povezano sa ratom, oružanim sukobom ili okupacijom, kao i da počinilac mora narediti ili počiniti djelo.

(iv) Navodi žalbe branioca optuženog Zorana Tanasića

148. Odbrana je istakla učinjenu povredu krivičnog zakona na način da je za ostvarenje krivičnog djela Ratni zločin protiv civilnog stanovništva neophodno da je isto učinjeno za vrijeme, između ostalog, oružanog sukoba, ili da se može dovesti u vezu sa istim, te da se dato djelo učini sa direktnim, ili izuzetno eventualnim umišljajem, na način da je počinilac svjestan da svojim radnjama krši odredbe međunarodnog prava, te da su date radnje koje poduzima protivzakonite i zabranjene, kao i to da su žrtve iz kategorije lica- civila, zaštićenih međunarodnim konvencijama itd._Vezano za navedeno, odbrana je naglasila prvostepeno Vijeće nije dalo adekvatnu argumentaciju.
149. Odbrana se referirala na događaj koji se desio u Bijeljini 31.03./01.04.1992. godine iz krivičnog predmeta koji je vođen pred ... protiv optuženog N.N. iz D. pod brojem ..., a zbog krivičnog djela iz člana 142. stav 1, KZSFRJ, za četverostruko ubistvo članova porodice Delić, gdje je ..., oslobađajući optuženog, zauzeo stav da se krivično djelo nije desilo za vrijeme oružanog sukoba, te da incident koji se odvio u Bijeljini nema karakter oružanog sukoba, a istu presudu je potvrdio ....

(v) Nalazi Apelacionog vijeća

150. Prije svega, ovaj sud podsjeća da su posebna obilježja krivičnog djela ratni zločin protiv civilnog stanovništva iz člana 142. stav 1. preuzetog KZSFRJ - da je suprotno pravilima međunarodnog prava preduzeta neka od zakonom propisanih radnji učinjenja, da je radnja učinjenja preduzeta tokom oružanog sukoba i da je ovo krivično djelo učinjeno protiv osobe koja ima svojstvo civila.
151. Također, bitno je napomenuti da iz pomenute zakonske odredbe proizilazi da krivično djelo za koje su optuženi oglašen krivim mora biti počinjeno za vrijeme rata, oružanog sukoba ili okupacije i da djelo učinitelja mora biti u vezi sa ratom, oružanim sukobom ili okupacijom, s tim da se ne traži "uzročno-posljedična veza između oružanog sukoba i počinjenja zločina, ali se u najmanju ruku traži da je postojanje oružanog sukoba u znatnoj mjeri uticalo na sposobnost počinioca da počinji zločin, njegovu odluku da ga počinji, način počinjenja zločina ili cilj sa kojim je počinjen" (presuda Pretresnog vijeća Međunarodnog krivičnog suda za bivšu Jugoslaviju u predmetu D. K. i dr., paragraf 568)
152. Tako, suprotno navodima žalbi, Apelaciono vijeće, nalazi neosnovanim žalbene prigovore odbrana optuženih kojima su nastojali dovesti u pitanje zaključke prvostepene presude koji se odnose na postojanje pojedinih elemenata krivičnog djela ratni zločin protiv civilnog stanovništva iz člana 142. KZSFRJ. Suprotno navodima žalbi, postojanje svih elemenata ovog krivičnog djela proizilazi iz činjeničnog stanja opisanog u izreci osuđujućeg dijela pobijane presude, a kako je to pravilno analizirano i u obrazloženju pobijane presude. Dakle, prvostepeni je sud dao iscrpno i

argumentovano obrazloženje svakog elementa bića krivičnog djela za koje su optuženi oglašeni krivim.

153. Isto tako, Apelaciono vijeće nalazi da prvostepena presuda sadrži sve što je potrebno da se krivično djelo odredi potpuno, te je u izreci opisano, a potom i dato detaljno obrazloženje na koji način su optuženi učestvovali u izvršenju krivičnog djela, odnosno kojim konkretnim postupkom su doveli do nastupanja zabranjene posljedice. Dakle, nesporno je utvrđeno prisustvo i identitet optuženih prilikom inkriminiranih događaja, njihov status u CSB Bijeljina/SOM Janja, zatim posljedice koje su nastupile, kao i uzročno-posljedična veza (nexus) radnji optuženih sa nastupjelom zabranjenom posljedicom. Anlizirajući prvostepenu presudu u cjelini, kako izreku, tako i obrazloženje, opisane su i obrazložene konkretne radnje optuženih kojim su ostvarena obilježja predmetnog krivičnog djela iz čega proizilazi njihovo aktivno učešće kao policijskih službenika koje je dovelo do posljedica, kao i njihov subjektivni odnos prema posljedici u smislu da su isti počinili inkriminirane radnje i time istovremeno htjeli nastupanje zabranjene posljedice.
154. Dalje, suprotno navodima žalbe branioca optuženog Tanasića kojim se poziva na presudu ..., gdje je ovaj sud zauzeo stav da se krivično djelo nije desilo za vrijeme oružanog sukoba (31.03/01.04.1992. godine) Apelaciono vijeća napominje da sud odluku donosi in concreto, na bazi provedenih dokaza (shodno članu 281. stav 1. ZKP-a BiH), te da nije vezan utvrđenjima u drugim presudama. Pored toga, kada je u pitanju navedena presuda ..., potrebno je primjetiti da je u istoj drugačije utvrđeno vrijeme počinjenja djela u odnosu na pobijanu presudu.
155. Iako su odbrane optuženih na više mjesta ukazivale da nisu ispunjeni standardi za postojanje pojedinih elemenata ovog krivičnog djela (prije svega mučenja), odnosno da radnjama optuženih nisu ostvarena obilježja ovog krivičnog djela, ovo vijeće nalazi da je pobijana presuda o tome dala pravilne razloge po kojima nalazi da su svi ti elementi ispunjeni.
156. Pri tome treba imati u vidu da prvostepeno vijeće nije radnje optuženih posmatralo izolovano, već u kontekstu cjelokupnog inkriminiranog događaja. Dakle, optuženi, su suprotno navodima žalbi, bili potpuno svjesni da su njihovo radnje usmjerene isključivo prema civilima bošnjačke nacionalnosti u inkriminirano vrijeme. Naime za ovo vijeće nije sporno da su pojedine radnje optuženih, u sklopu policijskih dužnosti, bile usmjerena i prema nebošnjačkom stanovništvu, posebno u pogledu legitimisanja, policijskog sata, razoružavanja, lišenja slobode i sl. Međutim, kada je u pitanju iznuđivanje informacije u pogledu posjedovanja oružja, takvo postupanje u konkretnom slučaju, prema provedenim dokazima isključivo je bilo usmjereno i provođeno prema civilima bošnjačke nacionalnosti, kojom prilikom su ova lica i fizički zlostavljana, uz psovke, prijetnje i vrijeđenja na nacionalnoj osnovi, a što ukazuje da ove radnje nisu preduzimane spontano. To prije svega proizilazi iz načina na koji je vršeno to iznuđivanje informacija, gdje je utvrđeno postojanje kontinuiteta u tim radnjama jer je vršeno kroz duži vremenski period, pri čemu je praćeno fizičkim zlostavljanjem i vrijeđanjem na nacionalnoj osnovi, a što ispunjava standarde za postojanje mučenja, kao oblika učinjenja predmetnog krivičnog djela.
157. Dakle, mučenje je, prije svega, pravni pojam, te je, stoga, pitanje da li određene radnje predstavljaju „mučenje”, pitanje o pravnoj ocjeni tih radnji. Tako mučenje, za razliku od nečovječnog postupanje, karakteriše se i posebnim ciljem - iznuđivanje

informacija ili priznanja, kažnjavanja, zastrašivanja ili vršenja pritiska na žrtvu ili treću osobu ili diskriminacije, što je u konkretnom slučaju i opisano, te utvrđeno tokom postupka s obzirom da iz provedenih dokaza prizilazi da su takve radnje poduzimane kontinuirano kroz duži vremeni period i to isključivo prema civilima bošnjačke nacionalnosti s ciljem iznuđivanja informacija u vezi posjedovanja oružja.

158. U tom smislu, kada je u pitanju mučenje, iz obrazloženja pobijane presude proizilazi da je prvostepeni sud u paragrafima 317.-336 pobijane presude analizirao šta se smatra mučenjem u smislu odredbi međunarodnog humanitarnog prava za čije su kršenje optuženi oglašeni krivim, pa je u paragrafu 327. zaključio da su u radnjama iz osuđujućeg dijela izreke presude ostvarene posljedice koje po intenzitetu i dužini trajanja istih, predstavljaju mučenje s obzirom da je cilj optuženih bio da se od oštećenih dobiju određene informacije.

159. Što se tiče navoda žalbe optuženog Đokića kojim ukazuje da se ratni zločin ne može počinuti nečinjenjem, Apelaciono vijeće nalazi da se isti zasnivaju na potpuno pogrešnom shvaćanju definicije pomagača kao saučesnika u počinjenju nekog krivično djela. Naime, pomaganje kao vid saučesništva u počinjenju kaznenog djela je ograničeno na način da podrazumijeva radnje koja po svojoj kvaliteti ne smiju predstavljati radnju počinjenja krivičnog djela djela u čijem počinjenju se drugome pomaže, nego mora biti usmjerena ka omogućavanju realizacije radnje počinjenja tog djela, a što je upravo optuženi Đokić, stavljanjem na raspolaganje prostorija SOM Janja i nepreduzimanjem bilo koje radnje da kao komandir SOM Janja u okviru svojih ovlaštenja spriječi mučenja, to i učinio iz kojeg razloga je žalba njegovog branioca i ovom dijelu odbijena kao neosnovana.

160. Imajući u vidu navedeno apelaciono vijeće je žalbe odbrana optuženih odbilo i u pogledu ovog žalbenog osnova.

D. ŽALBENI OSNOV ZBOG ODLUKE O KRIVIČNOPRAVNOJ SANKCIJI IZ ČLANA 296. STAV 1. TAČKA D) U VEZI SA ČLANOM 300. STAV 1. ZKP BIH

(i) Standardi za odlučivanje

161. Prije nego se osvrne na konkretne žalbene prigovore, Apelaciono vijeće naglašava da pretresno vijeće ima široko diskreciono pravo u odmjeravanju odgovarajuće kazne, obzirom da je u takvoj poziciji da najbolje može odmjeriti i ocijeniti dokaze izvedene na glavnom pretresu. Shodno tome, apelaciono vijeće neće remetiti analizu pretresnog vijeća o otežavajućim i olakšavajućim okolnostima, kao ni težinu koja je data tim okolnostima, osim ako podnosilac žalbe ne pokaže da je pretresno vijeće zloupotrijebilo svoje široko diskreciono pravo.

162. Naime, podnosilac žalbe mora pokazati da je pretresno vijeće dalo težinu nebitnim i irelevantnim pitanjima, da nije dalo težinu ili dovoljno težine relevantnim pitanjima, da je napravilo očiglednu grešku u odnosu na činjenice na koje je primijenilo svoje diskreciono pravo, ili da je odluka pretresnog vijeća bila u tolikoj mjeri neopravdana, ili jednostavno nepravedna, da apelaciono vijeće može izvesti zaključak da pretresno vijeće nije koristilo svoje diskreciono pravo na primjeren način. Apelaciono vijeće također uzima u obzir da pretresno vijeće nije obavezno da posebno obrazlaže svaku otežavajuću i olakšavajuću okolnost, pa ako je apelaciono vijeće uvjeren da je

pretresno vijeće razmatralo te okolnosti, ono neće izvesti zaključak da je pretresno vijeće zloupotrijebilo svoje diskreciono pravo prilikom utvrđivanja odgovarajuće kazne.

(ii) Žalba Tužilaštva BiH

163. Tužilaštvo u žalbi navodi da Vijeće prilikom odmjeravanja kazne optuženim Đokiću, Trišiću, Tanasiću, Milanoviću i Krajišniku nije cijeno ili nije pravilno cijeno otežavajuće okolnosti, precijenivši olakšavajuće okolnosti, kao i da nije u dovoljnoj mjeri cijeno činjenicu da su svi optuženi bili policijski službenici u kritičnom periodu. Nadalje tužilac navodi da nije adekvatno cijeno upornost, odlučnost, bezobzirnost i brutalnost prilikom izvršenja krivičnog djela u odnosu na veći broj civilnih žrtava, te da stoga nije pravilno odmjerilo kaznu optuženima, a s obzirom na težinu djela za koja su oglašeni krivima.

(iii) Navodi žalbe branioca optuženog Milana Đokića

164. Odbrana je istakla da je krivična sankcija koja je određena optuženom previsoko odmjerena, neuobičajenog trajanja za djelo koje karakteriše ratni zločin, te da je sud propustio cijeno olakšavajuće okolnosti na strani optuženog. Dalje branilac navodi da je optuženi Đokić oglašen krivim kao pomagač, a što predstavlja osnov za blaže kažnjavanje.

(iv) Navodi žalbe branioca optuženog Branislava Trišića

165. Vezano za odluku o krivičnopravnoj sankciji, član 300. ZKP BiH, ova odbrana je navela da je cijeneći sve olakšavajuće okolnosti uz odsustvo bilo kojih otežavajućih okolnosti, mišljenja da je izrečena kazna zatvora previsoko odmjerena.

(v) Navodi žalbe branioca optuženog Zorana Tanasića

166. Branilac optuženog Zorana Tanasića u žalbi navodi da se prvostepenom presudom ne može postići svrha kažnjavanja, kako ni specijalna, tako ni generalna prevencija, ističući da je optuženi Tanasić sada penzioner, da je imao veću operaciju srca koje radi sa 40% kapaciteta (6 stentova), te ukazujući da je njegov branjenik tokom rata, kao policajac pomagao bošnjacima tako što ih je štiti, uključujući i njihovu imovinu, istovremenu rizikujući i sopstveni život.

(vi) Navodi žalbe branioca optuženog Mladena Krajišnika

167. Braniteljica optuženog Mladena Krajišnika u žalbi je navela da žalbom osporava odluku o krivici optuženog, pa se time podrazumjeva da osporava i odluku o krivičnopravnoj sankciji.

(vii) Nalazi Apelacionog vijeća

168. Ispitujući odluku o krivičnopravnoj sankciji, u vezi sa žalbenim prigovorima Tužilaštva BiH, kao i branilaca optuženih Milana Đokića, Branislava Trišića, Zorana Tanasića, Mladena Krajišnika, te u skladu sa odredbom člana 308. ZKPBiH (prošireno dejstvo žalbe) u odnosu na optuženog Žarka Milanovića, Apelaciono vijeće nalazi da su izrečene kazne zatvora optuženima pravilno odmjerene, pri čemu je prvostepeno vijeće pravilno utvrdilo i adekvatno valorizovalo sve okolnosti koje su u smislu člana 41. KZSFRJ od značaja za odmjeravanje kazne. Naime, članom 41. stav 1. KZSFRJ propisano je da će sud učiniocu krivičnog djela odmjeriti kaznu u granicama koje su zakonom propisane za to krivično djelo, imajući u vidu svrhu kažnjavanja i sve okolnosti kako olakšavajuće, tako i otežavajuće, koje utiču na to da kazna bude veća ili manja. Također, odredbom člana 42. KZSFRJ propisana je mogućnost ublažavanja kazne ispod propisanog minimuma kazne i u situaciji kada se utvrdi postojanje osobito olakšavajućih okolnosti na strani optuženog.

169. Ispitujući prije svega žalbene prigovore tužilaštva ovo vijeće nalazi da osim uopštenog ukazivanja na ulogu optuženih kao policijskih službenika, Tužilaštvo žalbom nije konkretizovalo od kakvog je to značaja u odnosu na odluku o kazni za svakog od optuženih, imajući u vidu posljedice radnji krivičnog djela za koje je svaki od njih oglašen krivim, a što je od značaja za individualizaciju kazne. Dakle, tužilaštvo žalbom nije ukazalo koje je to olakšavajuće i otežavajuće okolnosti u odnosu na svakog od optuženih prvostepeni sud pogrešno cijenio, a što je bilo neophodno učiniti za uspješno pobijanje odluke o krivičnopravnoj sankciji. To posebno ako se ima u vidu da su optuženima ublažene kazne, odnosno izrečene su kazne ispod zakonom propisanog minimuma. Iz tih razloga, žalba tužilaštva je ostala na nivou uopštenosti zbog čega je kao takva odbijena kao neosnovana.

170. S druge strane, a ispitujući odluku o kazni u pogledu žalbi odbrana optuženih, ovo Vijeće nalazi da sa aspekta ostvarenja svrhe kažnjavanja, i to kako specijalne tako i generalne prevencije, nema osnova za izricanje kazni zatvora u kraćem trajanju, posebno ako se ima u vidu da su optuženima izrečene kazna zatvora ispod zakonom propisanog minimuma. U tom pogledu ovo vijeće nalazi da je prvostepeni sud u paragrafima 509.-524. pobijane presude iznio pravilne razloge u vezi sa odlukom o kazni, a koje takve prihvata i ovo Vijeće, nalazeći da njihova pravilnost žalbama branilaca optuženih nije osnovano dovedena u sumnju.

171. Iako prvostepeni sud, kako to proizilazi iz obrazloženja pobijane presude nije imao u vidu da je optuženi Đokić u konkretnom slučaju postupao kao pomagač (za što je propisana mogućnost blažeg kažnjavanja), Apelaciono vijeće nalazi da je optuženom već izrečena kazna ispod zakonom propisanog minimuma, iz kojeg razloga ni po ocjeni ovog vijeća, nema osnova za dodatno ublažavanje kazne.

172. Iz svih navedenih razloga valjalo je žalbe Tužilaštva BiH, te branilaca optuženih Milana Đokića, Branislava Trišića, Zorana Tanasića, Mladena Krajišnika i Žarka Milanovića, odbiti kao neosnovane i u osuđujućem dijelu prvostepenu presudu potvrditi.

V. ŽALBA TUŽILAŠTVA BOSNE I HERCEGOVINE U ODNOSU NA OSLOBADAJUĆI DIO PRESUDE (I-VIII IZREKE PRESUDE)

A. ŽALBENI OSNOV POGREŠNO I NEPOTPUNO UTVRĐENO ČINJENIČNO STANJE IZ ČLANA 296. STAV 1. TAČKA C) U VEZI SA ČLANOM 299. STAV 1. ZKP BIH

(vii) Navodi žalbe Tužilaštva BiH

173. Tužilaštvo smatra dokazanim da je u drugoj polovini 1992. godine u SOM Janja postojalo radno mjesto zamjenik komandira, kao i da je te poslove obavljao optuženi Đokić Milan u vremenu od 02.07. do 30.11.1992 godine, a na šta prema stavu Tužilaštva upućuju uloženi dokazi, i to redne liste iz 1992. godine, dopisi PS Janja kao i spiskovi sa platnim listama za 1992. godinu. Tu činjenicu Tužilaštvo nalazi dokazanom i iskazima svjedoka, bivših policajaca, Potoković Bajre, Alihodžić Vehida i Sofić Edhema. Ovom argumentacijom Tužilaštvo osporava pravilnost utvrđenog činjeničnog stanja u odnosu na tačke I A1, A2 i A5 precizirane optužnice, a u odnosu na optuženog Đokić Milana.
174. Osporavajući pravilnost utvrđenog činjeničnog stanja u odnosu na tačku I A6 precizirane optužnice u žalbi Tužilaštva se smatra irelevantnom činjenica da je Ibrahim Gutić saznao lično ime optuženog Save Mršić nakon dešavanja kritičnog događaja, s obzirom da je isti jasno i nedvosmisleno opisao njegov fizički izgled, te da je sasvim logično i to da nije sa sigurnošću mogao prepoznati optuženog Mršića sa fotografije iz 1990. godine, a da ga je u međuvremenu viđao i upamtio ga po njegovoj fizičkoj građi.
175. U odnosu na tačku I C precizirane optužnice Tužilaštvo je istaklo da je Žarko Milanović pomogao u mučenju civila Krenić Ramiza, iako je bio obavezan u okviru svojih zakonskih ovlaštenja da to mučenje spriječi, a koje se činjenično stanje odnosi i na optuženog Đokić Milana.
176. Vezano za tačku I D precizirane optužnice u žalbi Tužilaštva se navodi da je sud trebao u potpunosti prihvatiti iskaz svjedokinje Mirsade Mehanović, jedinog očevica najvažnijeg dijela događaja, kojom prilikom je ubijena Đulzida Durgutović, cijeneći da je njen iskaz pouzdan, uvjerljiv i dosljedan, kako u toku istrage, tako i na glavnom pretresu. Navedeni iskaz na jasan način potvrđuje da je svjedokinja na licu mjesta, u ulici Salke Bajrića, u vozilu vidjela i prepoznala optuženog Đokić Milana, a koji se nalazio na mjestu suvozača vozila, iz kojeg su vozila dva nepoznata lica iz puške ispaljivali hce u pravcu civila bošnjačke nacionalnosti, odnosno ukućanima koji su se pojavili na prozoru porodičnih kuća u ulici Salke Bajrića.
177. Tužilaštvo je stava, da vjerodostojnost iskaza te svjedokinje nije dovedena u pitanje, kao niti njena perceptivnost, te da ista nije imala bilo kakav motiv da lažno

tereti optuženog Đokića. Nadalje, iz njenog iskaza proizilazi logičan zaključak da je ovaj optuženi u inkriminiranoj situaciji, iz pomenutog automobila, u svojstvu komandira, naredio nepoznatim licima, a koja su njemu bila podređena da pucaju iz vatrenog oružja.

178. U odnosu na tačku I E precizirane optužnice tužilaštvo se u žalbi referiralo na iskaz svjedoka oštećenog Mustafe Mehmedović, a koji sadržajno opisuje šta se dogodilo kritične noći, te na koji način je zadobio povrede zbog kojih je hitno operisan, nakon čega mu je spašen život. Svjedok je u fazi istrage, sa sigurnošću naveo da su na njega bez ikakvog bitnog razloga ili povoda, iz oružja pucali optuženi Zoran Tanasić i Vlado Stjepanović, dok je na glavnom pretresu istakao da nije vidio ko je pucao, tvrdeći da je to možda bio Tanasić. U datom slučaju djelimično je izmjenjen iskaz, ali tvrdnja da je Tanasić Zoran pucao je ostala nepromjenjena. Oštećeni svjedok je naveo da je u inkriminiranom periodu bio u bratskim odnosima sa optuženim Tanasićem, zbog čega je nelogična činjenica iz kojih razloga je svjedok u svom traktoru, ugledavši optuženog i nepoznata lica bježao, te se prema mišljenju Tužilaštva nameće zaključak da je promjena iskaza uslijedila nakon straha svjedoka za vlastiti život.

179. Konačno, a vezano za tačku I F precizirane optužnice tužilaštvo je predložilo da vijeće cijeni iskaz svjedoka Huremović Admira, a čiji je otac neposredni očevidac cijelog tijeka događaja i sa kojim je pomenuti svjedok živio u zajedničkom domaćinstvu prije, za vrijeme i nakon kritičnog događaja. Taj svjedok je neposredno od oca dobio detaljne informacije o kritičnom događaju o kojem su u više navrata razgovarali. Svjedok je na glavnom pretresu opisao detaljan fizički izgled optuženih, a Markovića je prepoznao u sudnici. Iako svjedok nije znao njegovo lično ime, optuženog je poznavao cijeli život pod nadimkom "Pilica", dok je Čobića prepoznao tokom same istrage na fotografijama.

(viii) Nalazi Apelacionog vijeća

180. Ramatrajući žalbu Tužilaštva BiH u odnosu na oslobađajući dio izreke pobijane presude, Apelaciono vijeće istu nalazi neosnovanom.

181. Prije svega, vijeće napominje, da je prilikom ispitivanja prethodno navedenih žalbenih prigovora Tužilaštva BiH, imalo u vidu iste standarde, kao i kod odlučivanja po žalbama na osuđujući dio presude u pogledu ovog žalbenog osnova.³¹

182. Nasuprot drugačijim prigovorima iz žalbe Tužilaštva BiH, Apelaciono vijeće nalazi da je prvostepeno vijeće potpuno i pravilno utvrdilo sve relevantne činjenice vezane za odlučivanje u odnosu na oslobađajući dio presude, te da je u potpunosti postupilo u skladu sa odredbom člana 281. stav 2. ZKP-a BiH i savjesno cijenilo iskaze svjedoka i sadržaje materijalnih dokaza optužbe i odbrane, te je na osnovu takve ocjene izvelo pravilan zaključak o svim činjenicama bitnim za pravilno razjašnjenje svih spornih pitanja, a prvenstveno o pitanjima koja potencira žalba. Pri tome ovo vijeće takođe ima u vidu i standard za preispitivanje presuda zbog pogrešno ili nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja po kojem se žalbeno vijeće neće olako upuštati u narušavanje

---

³¹ paragrafi 79.-85. ove presude

činjeničnih utvrđenja iz prvostepene presude, a što zahtjeva od ponosioca žalbe da pokaže da je ocjena dokaza u prvostepenoj presudi očigledno pogrešna.

183. Tako, kada su u pitanju radnje optuženog Đokića, opisane u tačkama I A1, A2, I A5 (Tačke I, II i III oslobađajućeg dijela izreke), Apelaciono vijeće nalazi da je prvostepeni sud dao sasvim prihvatljive razloge koje u cjelosti prihvata i ovo vijeće. Naime, iz prvodenih dokaza prvostepeni sud nije mogao van razumne sumnje utvrditi status optuženog-zamjenika komandira u odnosu na ove tačke, a što je bilo od odlučujućeg značaja s obzirom da se optuženi tereti da je bio dužan preduzeti radnje u okviru svojih ovlaštenja da spriječi mučenje. Međutim, analizom provedenih dokaza utvrđeno je da optuženi nije bio na toj poziciji, niti da je imao bilo kakva ovlaštenja da spriječi mučenje.³² Dokazi na kojima insistira tužilaštvo već su cijenjani od strane prvostepenog suda, te iz istih nije bilo moguće utvrditi ne samo da je optuženi bio zamjenik komandira, već i da je bio u inkriminisano vrijeme prisutan u policijskoj stanici, kao ni da je imao bilo kakav auteritet da inkriminirano postupanje spriječi. Na te okolnosti, tužilaštvo, osim paušalnog navođenja, nije iznijelo bilo kakvu argumentaciju, na način da ukazuje na pogrešnu ocjenu ili propust u ocjeni dokaza iz kojih bi se eventualno mogao izvući drugačiji zaključak.
184. Isto tako, kada je u pitanju tačka I A6 precizirane optužnice u odnosu na optuženog Savu Mršića, Apelaciono vijeće također smatra ispravnim zaključke prvostepene presude (tačka IV oslobađajućeg dijela izreke presude). Naime, iz provedenih dokaza, a najprije iskaza oštećenog Ibrahima Gutića, ne proizilaze konkretna saznanja o optuženom Mršiću kao izvršiocu djela, s obzirom da nije van razumne sumnje utvrđen njegov identitet. Sama saznanja koja je imao oštećeni nisu bila dovoljna da bi sud mogao, uz ispoljene nesigurnosti u pogledu njegovog prepoznavanja, van razumne sumnje utvrditi krivicu optuženog. Stoga u situaciji, kada nisu utvrđene sve činjenice van razumne sumnje na štetu optuženog, prvostepeno vijeće je sasvim ispravno, primjenom načela in dubio pro reo oslobodilo optuženog Savu Mršića za ovu tačku optužnice.
185. Potom, Apelaciono vijeće nalazi neosnovanim i žalbu tužilaštva u pogledu tačke I C precizirane optužnice (tačka V oslobađajućeg dijela izreke presude) s obzirom da iz optužnice, ali i izvedenih dokaza, ne proizilazi u čemu se konkretno sastoje pomagačke radnje optuženog Milanovića. Tužilaštvo u žalbi navodi da je optuženi bio dužan da spriječi premlaćivanje oštećenog Ramiza Kremića, naglašavajući da to prizilazi iz istih ovlaštenja kao kod optuženog Đokića. Međutim, suprotno tome, ovo vijeće nalazi da je prostepeni sud pravilno utvrdio da tužilaštvo van svake razumne sumnje nije dokazalo da je optuženi imao bilo kakva ovlaštenja, niti je utvrđen njegov status nadređenog iz čega bi se eventualno mogao izvući zaključak o njegovim propustima. To posebno ako se ima u vidu da je optuženi govorio prisutnim licima da oštećenog prestanu udarati, iz čega proizilazi da optuženi nije bio u potpunosti pasivan, ali u situaciji kada su izostala utvrđenja njegovih konkretnih ovlaštenja, ovo vijeće nalazi neosnovanom žalbu tužilaštvu.
186. Apelaciono vijeće potom nalazi neosnovanom i žalbu tužilaštva u odnosu na tačku I D precizirane optužnice (tačka VI oslobađajućeg dijela izreke u odnosu na optuženog Milana Đokića), s obzirom da tužilaštvo žalbom nije ukazalo na konkretne propuste

---

³² Vidjeti paragrafe 552.-560. Prvostepene presude

prvostepenog suda u ocjeni dokaza. Tako se tužilaštvo poziva na iskaz svjedokinje Mirsade Mehanović čiji iskaz je vrlo detaljno cijenio prvostepeni sud³³, kojom prilikom, zbog utvrđenih nesigurnosti, nije bilo moguće izvesti zaključak o krivici optuženog. Naime, prvostepeni sud je prilikom ocjene iskaza ove svjedokinje sa glavnog pretresa, imao u vidu i njenu izjavu datu neposredno nakon inkriminisanog događaja, te utvrđenje niza razlika u svjedočenju o odlučnim činjenicama, ali i sa iskazima drugih svjedoka, gdje je također izostala saglasnost o odlučnim činjenicama. Stoga, u situaciji, kada neposredni svjedok izražava nesigurnost u svjedočenju, te u odsustvu saglasnosti sa drugim dokazima, Apelaciono vijeće nije moglo na iskazu u takvog svjedoka utvrditi krivicu optuženog, te je žalba i u ovom dijelu obijena kao neosnovana.

187. Isto tako, po ocjeni ovog vijeća neosnovana je žalba tužilaštva i u pogledu tačke VII oslobađajućeg dijela izreke u odnosu na optuženog Zorana Tanasića (tačka IE precizirane optužnice) s obzirom da iz iskaza svjedoka Mustafe Mehmedovića, vijeće nije moglo van razumne sumnje utvrditi da je optuženi Tanasić preduzeo inkriminisane radnje. Naime, vijeće je dalo detaljnu ocjenu iskaza svjedoka Mehmedovića, koji je izjavio da mu nije poznato ko je od policajaca pucao prema njemu³⁴. Također, ovo vijeće primjećuje da tužilaštvo žalbom ukazuje da je optuženi Tanasić mogao spriječiti ovaj događaj, odnosno da nije ništa poduzeo da spriječi događaj. Međutim, važno je napomeniti da tužilaštvo optužnicom nije teretilo optuženog za njegovo nečinjenje, odnosno nesprječavanje, iz kojeg razloga prvostepeni sud, a ni ovo vijeće ne može ispitivati njegovu krivicu u tom pogledu, te je žalba i u ovom dijelu odbijena kao neosnovana.

188. Na kraju, ovo vijeće nalazi neosnovanim i navode žalbe tužilaštva u odnosu na tačku VIII oslobađajućeg dijela izreke u odnosu na optužene Milivoja Čobića i Milana Markovića (tačka I F precizirane optužnice) s obzirom da tužilaštvo, saznanja u pogledu ove tačke, crpi isključivo iz iskaza svjedoka Admira Huremovića koji ima posredna saznanja o inkriminisanom događaju. Dakle, u nedostatku bilo kakvih konkretnih, neposrednih dokaza, vijeće nije moglo samo na iskazu svjedoka, koji nije bio očevidac događaja, donijeti osuđujuću presudu, iz kojeg razloga i nije bilo moguće utvrditi krivicu optuženih u odnosu na ovu tačku optužnice.

189. Iz navedenih razloga valjalo je žalbu Tužilaštva BiH i u odnosu na oslobađajući dio presude odbiti kao neosnovanu.

190. Konačno, a na osnovu člana 313. ZKP BiH u svemu je odlučeno kao u izreci ove presude.

Zapisničar
Pravni savjetnik
Nedim Muminović

PREDSJEDNIK VIJEĆA
SUDIJA
Amela Huskić

POUKA O PRAVNOM LIJEKU: Protiv ove presude žalba nije dozvoljena.

---

³³ Vidjeti paragrafe 604.-610. Prvostepene presude

³⁴ Vidjeti paragrafe 617.-621. Prvostepene presude